

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Katedra účetnictví a financí

Diplomová práce

Daň z příjmů fyzických osob v ČR a členských státech Evropské unie

Vypracovala: Bc. Helena Bušovská

Vedoucí práce: Ing. Jarmila Rybová, Ph. D.

České Budějovice 2020

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Helena BUŠOVSKÁ**
Osobní číslo: **E17486**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Daň z příjmů fyzických osob v ČR a členských státech
Evropské unie**
Zadávací katedra: **Katedra účetnictví a financí**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl:

Vymezit skupiny států Evropské unie s podobným zatížením fyzických osob daní z příjmů.

Rámcová osnova:

Úvod.

1. Daň z příjmů fyzických osob.
 2. Zdanění příjmů fyzických osob v členských státech Evropské unie.
 3. Ukazatele - dílčí daňová kvóta, daňový mix, implicitní daňová sazba, efektivní daňová sazba.
 4. Metodika shlukové analýzy včetně identifikace skupin podobných států.
 5. Výběr ukazatelů pro zpracování shlukové analýzy.
 6. Data členských států včetně České republiky.
 7. Výsledek shlukové analýzy - identifikace skupin členských států podle jejich podobnosti.
- Závěr.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: **50-60 stran**

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

Eurostat (2015). *Taxation trends in the European Union.* Luxembourg: Publications Office of the European Union.

European Commission: *Taxation and Customs Union.* (on line). Dostupné: https://ec.europa.eu/taxation_customs/home_en.

Kubátová, K. (2015). *Úvod do daňové teorie.* Praha: Wolters Kluwer.

Vančurová, A., Láčková, L. (2016.) *Daňový systém ČR 2016.* Praha: Vox.

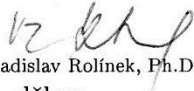
Nerudová, D. (2014). *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie.* Praha: Wolters Kluwer.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Jarmila Rybová, Ph.D.**

Katedra účetnictví a financí

Datum zadání diplomové práce: **1. února 2018**

Termín odevzdání diplomové práce: **13. dubna 2019**

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (1)
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 1. února 2018

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svoji diplomovou práci na téma „Daň z příjmů fyzických osob v ČR a členských státech Evropské unie“ vypracovala samostatně, a to pouze s použitím vlastních zjištění, pramenů a literatury uvedených v seznamu použité literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice, dne

.....

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí diplomové práce Ing. Jarmile Rybové, Ph.D. za odborné vedení a cenné rady.

Obsah

1. Úvod.....	3
2. Daňová harmonizace v Evropské unii	5
3. Daňové systémy v Evropské unii.....	7
3.1. Závislost zdanění v různých zemích	7
3.2. Daňová kvóta	8
3.3. Daňový mix.....	8
3.4. Implicitní daňová sazba.....	9
3.5. Efektivní daňová sazba	9
4. Daň z příjmů fyzických osob v jednotlivých členských zemích Evropské unie	10
4.1. Belgie	10
4.2. Bulharsko	11
4.3. Česká republika.....	11
4.4. Dánsko.....	12
4.5. Estonsko	13
4.6. Finsko.....	13
4.7. Francie.....	14
4.8. Chorvatsko	15
4.9. Irsko.....	15
4.10. Itálie.....	16
4.11. Kypr.....	16
4.12. Litva	17
4.13. Lotyšsko	17
4.14. Lucembursko.....	18
4.15. Maďarsko	19
4.16. Malta	19
4.17. Německo	20
4.18. Nizozemsko.....	21
4.19. Polsko.....	21
4.20. Portugalsko.....	22
4.21. Rakousko.....	23
4.22. Rumunsko	23
4.23. Řecko.....	24

4.24. Slovensko.....	24
4.25. Slovinsko	25
4.26. Španělsko.....	25
4.27. Švédsko.....	26
4.28. Velká Británie.....	27
5. Metodika.....	28
5.1. Shluková analýza (Cluster analysis).....	29
5.1.1. Wardova metoda	29
5.1.2. Eukleidovská vzdálenost.....	30
5.2. Ekonomické ukazatele.....	31
6. Praktická část.....	33
6.1. Daň z příjmů fyzických osob nebo domácností za rok 2017.....	33
6.2. Daň z příjmů fyzických osob nebo domácností za rok 2018.....	40
6.3. Srovnání daně z příjmů fyzických osob nebo domácností mezi roky 2017/2018	46
6.4. Daň z příjmů fyzických osob nebo domácností včetně zisků z držby aktiv za rok 2017.....	49
6.5. Daň z příjmů fyzických osob nebo domácností včetně zisků z držby aktiv za rok 2018.....	57
6.6. Srovnání daně z příjmů fyzických osob nebo domácností včetně zisků z držby aktiv mezi roky 2017/2018.....	64
7. Závěr.....	67
8. Summary	69
9. Seznam literatury.....	71
Seznam tabulek	72
Seznam grafů.....	73
Seznam obrázků	74
Seznam příloh.....	74
Přílohy	75

1. Úvod

Cílem diplomové práce je rozčlenění jednotlivých států Evropské unie do shluků s podobným zatížením fyzických osob daní z příjmů a pokusit se interpretovat zjištěné výsledky a rozdíly pomocí zvolených ekonomických ukazatelů.

Daňová politika patří k nejvíce citlivým složkám vládní politiky Evropské unie, protože ovlivňuje nejen příjmy státních rozpočtů jednotlivých členských států, ale i tvorbu cen a kupní sílu obyvatelstva. Úprava daní je proto velmi důležitým procesem, a to jak z hlediska zavedení jednotného trhu, tak i různých opatření proti daňovým únikům a podvodům. V oblasti přímých daní je však úprava v Evropské unii značně omezená a problematická kvůli existenci odlišných vnitřních trhů v jednotlivých členských státech.

Míra zdanění přímo ovlivňuje postoj každého člověka k výkonu práce a podnikání. Ať už pozitivně, či negativně. Motivace lidí pracovat je vyšší, pokud je daňové zatížení nízké. Naopak při vysokém daňovém zatížení dochází k demotivaci, která vede k daňovým únikům či k nelegálnímu zaměstnání. Lze tedy říci, že stanovení nepřiměřených daňových sazeb má dopad jak na ekonomickou, tak i na sociální situaci země.

V teoretické části diplomové práce je zprvu popsána samotná daňová harmonizace včetně její problematiky aplikování. Dále jsou zde vymezeny jednotlivé faktory působící na zdanění v různých zemích a základní pojmy vztahující se k daňové oblasti. Poslední nedílnou součástí teoretické práce je definování daně z příjmů fyzických osob ve všech 28 členských státech Evropské unie.

V metodice je vysvětleno, jak byla potřebná data získána a dle jakých metod nadále zpracována v programu STATISTICA 12 pro vytvoření samotné shlukové analýzy. Součástí metodiky je i popis vybraných ekonomických ukazatelů, které slouží pro vyhodnocení a následnou interpretaci zjištěných výsledků a rozdílů.

Praktická práce je rozdělena na dvě části, kdy v první je řešena pouze daň z příjmů fyzických osob nebo domácností a ve druhé se k této dani přidává daň ze zisků z držby aktiv. Pro potřeby analyzování jsou zde zkoumána data za rok 2017 a 2018, která jsou získána z webových stránek Eurostatu.

V obou částech praktické práce jsou nejprve uvedeny členské státy Evropské unie včetně konkrétních statistických dat, která nadále slouží pro vytvoření potřebných grafů a dendrogramu s jednotlivými kategoriemi shluků. Tyto shluky jsou tvořeny státy, které mají podobný podíl osobní důchodové daně jak k HDP, tak i k celkovému zdanění a přibližně stejnou výši roční odváděné daně.

U shlukové analýzy je zvolen hierarchický shlukovací proces a Wardova metoda s Eukleidovskou vzdáleností mezi zkoumanými státy. Vytvořené kategorie shluků jsou nadále analyzovány pomocí zvolených ekonomických ukazatelů, kterými jsou aritmetický průměr, směrodatná odchylka, variační koeficient a variační rozpětí.

Nedílnou součástí praktické části je vytvoření grafů, na kterých lze sledovat případné změny v osobní důchodové dani, ke kterým došlo mezi roky 2017 a 2018.

2. Daňová harmonizace v Evropské unii

Daňová politika patří k nejchoulostivějším složkám vládní politiky Evropské unie, protože ovlivňuje nejen příjmy státních rozpočtů jednotlivých členských států, ale i tvorbu cen a kupní sílu obyvatelstva.

Harmonizace v rámci přímých daní se zprvu jevila mnohem jednodušeji než u daní nepřímých, ale nebylo tomu tak. Národní systémy přímého zdanění jsou si ve struktuře sice velice podobné, ale uvnitř jsou odlišné. Za tyto odlišnosti lze považovat např. výpočty daňových základů, formy zdanění, zdaňovací období, definice poplatníků daně či předmětu daně, určení nezdanitelné částky, slevy, aj.

Harmonizace daňové politiky byla zakotvena v roce 1957 ve **Smlouvě o Evropských společenstvích**. Nezbytnost harmonizace s postupem času stále více rostla, avšak s prohlubováním evropské integrace se zvětšovala také obtížnost implementace harmonizačních opatření a členskými státy byla vnímána jako zasahování do národní suverenity. Harmonizace přestala být z tohoto důvodu hlavním cílem Evropské komise a dnes slouží pouze jako nástroj k dosahování cílů Evropské unie, který slouží hlavně v boji s erozí daňových základů a daňovými úniky.

V dubnu roku 1996 vznikl nový globální přístup k daňovým otázkám a byla vytvořena tzv. **High Level Group on Taxation**. Úkolem této skupiny bylo řešit aktuální problémy, které měla za vinu především **škodlivá daňová soutěž**, proti které byl v roce 1997 přijat Evropskou radou tzv. **daňový balíček**. Daňovým balíčkem se rozumí sled opatření bojující proti škodlivé daňové konkurenci a opatření, která podporují daňovou koordinaci v rámci Evropských společenství. Dále se snaží snižovat nerovnosti zdanění a umožňuje členským státům provádět změny v daňových soustavách, které napomáhají zaměstnanosti.

Evropská unie se v posledních letech snaží zajistit **férovost zdanění**, což znamená, že daňový systém by neměl v jedné zemi poskytovat subjektům neférové výhody v porovnání s ostatními subjekty v jiném státě. Férové zdanění je u fyzických osob chápáno jako situace, kdy členské státy neumožňují uniknout této fyzické osobě zdanění v jiném státě.

V rámci **Akčního plánu** na posílení boje s daňovými úniky a vyhýbání se daňovým povinnostem ohlásila Evropská komise v roce 2012 cíl stanovit si platformu, tzv. **Tax Good Governance Platform**, která má řešit daňové řízení, daňové plánování a dvojí

zdanění. Tato platforma byla dne 23. dubna 2013 rozhodnutím Komise C (2013) 2236 úspěšně zřízena.

Součástí akčního plánu bylo nadále doporučení Evropské komise k **agresivnímu daňovému plánování**. To je formulováno jako chování, kdy objekt zkoumání využívá technických aspektů daňových systémů či nesouladu mezi dvěma a více daňovými systémy k tomu, aby snižoval svou daňovou povinnost. V tomto doporučení Evropská komise navrhuje členským státům Evropské unie, aby upravily smlouvy o **zamezení dvojího zdanění** a aby bylo zavedeno **všeobecné pravidlo proti zneužití**, tzv. General Anti-Abuse Rule.

V harmonizačním procesu v oblasti přímého zdaňování začaly kromě nařízení a směrnic hrát velmi důležitou roli **rozsudky Soudního dvora Evropské unie**, tzv. SDEU. Judikatura SDEU je brána za formu **negativní harmonizace**, kdy jsou členské státy Evropské unie nuceny činit opatření v daňových systémech na základě této judikatury a nikoli na základě nařízení či směrnic. Negativní harmonizace nemůže sloužit jako prostředek k dosahování harmonizace, jelikož nestanovuje shodné postupy pro její dosažení, ale ukazuje, že by mohla být účinným nástrojem k dosažení efektivně fungujícího jednotného trhu.

Judikatura SDEU umožňuje negativní harmonizaci hlavně ve zdanění osobních příjmů a v korporativním zdanění, tudíž zejména v oblastech, ve kterých se nepodařilo prosadit jednotnou úpravu nebo nebylo doposud ani o jednotné úpravě jednáno či v oblastech, ve kterých členské státy implementovaly směrnice či nařízení chybně. Lze tedy říci, že v současné době v případě zdaňování osobních příjmů představuje negativní harmonizace formou judikatury SDEU jedinou formu koordinace. Nejčastější oblasti přímého zdanění, které jsou před SDEU řešeny, jsou:

- zdaňování přeshraničních pracovníků
- zdaňování dividend
- aplikace mezinárodních smluv o zamezení dvojího zdanění
- aplikace směrnice o dceřiných a mateřských společnostech (Nerudová, 2017)

3. Daňové systémy v Evropské unii

3.1. Závislost zdanění v různých zemích

Struktura daní, daňová zátěž a jiné charakteristické rysy závisí na mnoha faktorech. Lze je uspořádat do následujících skupin.

Ekonomické faktory

Samotný vývoj ekonomiky má vliv na daňový systém. Daňové výnosy i jejich složení jsou závislé na geografické a odvětvové struktuře, na složení pracovních sil, hospodářském růstu, míře inflace či např. míře zapojení ekonomiky do mezinárodního obchodu.

Politické faktory

Každá daň je uložena zákonem, a proto se prosazují daňová opatření přes politický systém. Politické faktory, jako např. volby, mohou ekonomické důvody krátkodobě zastíňovat, jelikož se stává, že politické strany prosazují před volbami jiné požadavky než po nich.

Kulturněhistorické faktory

Jelikož má každá země vžité své způsoby zdanění a určitou daňovou morálku, postupuje proces zkoordinování daňových systémů v Evropské unii velmi pomalu.

Administrativní a institucionální faktory

Každá změna v daňových zákonech se musí prosazovat pomocí praktické činnosti. Jsou to samotní úředníci, kteří v konečné fázi rozhodují o tom, zda je změna efektivní či nikoliv, jelikož ve svém oboru setrvávají mnohdy delší dobu než politici ve své funkci.

Faktor technického pokroku

Technický pokrok poskytuje daňovému aparátu účinnější nástroje, které napomáhají výběru daní či odhalují daňové úniky.

Globalizační faktor

Žádná vláda již nemůže budovat a udržovat svůj systém daní bez ohledu na mezinárodní podmínky, protože reformy daňových systémů neprobíhají jako individuální jednání jednotlivých vlád zemí, ale na globální úrovni a fungují na vzájemné koordinaci. (Kubátová, 2009)

3.2. Daňová kvóta

Hodnocení zátěže daní v různých zemích se provádí pomocí daňové kvóty, která říká, kolik se z každé koruny nové vytvořené hodnoty vybere jako daň. Lze s ní porovnat země jak v čase, tak i v prostoru.

Daňová kvóta se počítá jako podíl daní na hrubém domácím produktu. (Kubátová, 2009)

$$\text{daňová kvóta} = \frac{\text{daňový výnos}}{\text{HDP}} \quad (1)$$

Hodnocení daňové kvóty dle tohoto vzorce může mít své nedostatky. Výsledná hodnota bude záviset na tom, co bude zahrnuto pod ukazatel „daňový výnos“, a jak dobře bude v dané zemi odhadnut ukazatel HDP. Odhad HDP může být značně podhodnocen z důvodu existence šedé ekonomiky, která představuje nezdaněné důchody poplatníků. Pokud by se tedy mělo zjistit zatížení celé ekonomiky, musel by být ukazatel HDP navýšen o nelegální část.

Mezi další nedostatky patří tzv. daňové výdaje, což jsou nevybrané daně z důvodu existence daňových výhod, na něž mají poplatníci ze zákona nárok. Podobně se projeví i vládní záruky za půjčky. Dalšími nedostatky je způsob výpočtu daňových příjmů, daně placené ze sociálních dávek a vládní regulace. (Kubátová, 2015)

3.3. Daňový mix

Daňovým mixem se rozumí složení daňové kvóty jak z hlediska druhů daní, které ji tvoří, tak z hlediska daňového určení. Celkové daňové výnosy každé země jsou složeny ze dvou až tří hlavních zdrojů. Ostatní daňové výnosy jsou spíše doplňkové. V současné době je daňový mix jednotlivých zemí již ustálený a nedochází k přílišným změnám. Hlavními zdroji daňových výnosů jsou daně z důchodu, daně ze spotřeby a příspěvky na sociální zabezpečení. Daňový mix závisí na tradici a daňové politice státu.

Vysoké důchodové daně bývají ve vyspělých zemích s dobrou daňovou morálkou. Naopak vysoké daně ze spotřeby vyjadřují snahu pro získání příjmů do veřejných rozpočtů tam, kde jsou příliš nízké důchody, a přímé daně tak nemohou být vysoké a zároveň v zemích se špatnou daňovou morálkou. Některé země preferují vysoké příspěvky na sociální zabezpečení. Je to z toho důvodu, že vláda klade velký důraz na sociální zabezpečení pomocí povinného pojištění či se snaží zamezit daňovým únikům, jako je tomu v zemích s vysokými daněmi ze spotřeby. (Kubátová, 2015)

„Od poloviny 80. let je v některých zemích zastáván názor, že by se větší část daňového břemene měla přenést na spotřebu, což umožní odlehčení příjmům. Tento názor má své zastánce i odpůrce.“ (Kubátová, 2015, str. 146)

3.4. Implicitní daňová sazba

Implicitní daňové sazby se používají k hodnocení struktury daňových systémů, s jejichž pomocí lze vyjádřit dopad daní na ekonomické aktivity, které jsou rozděleny dle jejich funkcí. Těmito funkcemi se rozumí práce, kapitál či spotřeba. Lze s nimi měřit průměrné efektivní daňové zatížení různých druhů ekonomických aktivit či příjmů. Vypočítá se jako podíl celkových daňových výnosů z každého typu ekonomických aktivit či příjmů k základu těchto daní, tj. nákladům práce, kapitálovým příjmům či spotřebě.

Implicitní daňová sazba na práci

Implicitní daňová sazba na práci se vypočte jako podíl daní a veřejnoprávního pojistného, které je placené z pracovních příjmů jak zaměstnancem, tak zaměstnavatelem k celkovým nákladům práce, tj. celkový objem náhrad, které jsou vypláceny zaměstnancům na území daného státu včetně případných daní z mezd bez zahrnutí výnosů daní ze sociálních transferů. Pojistné na veřejnoprávní pojištění představuje v České republice největší část daňového zatížení. (Ondrová, 2007)

3.5. Efektivní daňová sazba

Efektivní neboli průměrná sazba daně je veličina, kterou se měří daňová zátěž. Počítá se jako podíl daně k disponibilnímu či hrubému příjmu nebo zisku podnikatelského subjektu.

Pokud se vzrůstajícím základem daně roste průměrná sazba daně, jedná se o progresivní daň. Naopak při klesající průměrné sazbě daně se jedná o regresivní daň. Jestliže se průměrná sazba daně nemění, jedná se o proporcionální daň.

O průměrné sazbě daně nerozhoduje pouze sazba stanovená zákonem, ale i další konstrukční prvky, kterými se rozumí odpočty a slevy na dani. Při stejné nominální sazbě daně se při uplatnění odpočtu od základu daně růst průměrné sazby daně zpomaluje v porovnání s uplatněním slev na dani. Lze tedy říci, že slevy na dani zvyšují progresivitu daně. (Vančurová & Láchová, 2016)

4. Daň z příjmů fyzických osob v jednotlivých členských zemích Evropské unie

Zdanění osobní důchodovou daní je v zemích Evropské unie odlišné, a to jak z hlediska možnosti zohledňovat při výpočtu daňové povinnosti nezdánitelné části základu daně, odpočitatelné položky od základu daně nebo rovnou slevu na dani, tak z hlediska počtu daňových sazeb a pásem či progresivity daňové sazby. Počet sazeb osobní důchodové daně se v jednotlivých státech Evropské unie liší. Některé státy mají tuto sazbu pouze jednu, jiné státy dosahují mnohem vyššího počtu daňových sazeb.

Osoby podléhající osobní důchodové dani v jednotlivých členských zemích Evropské unie jsou daňoví rezidenti či daňoví nerezidenti. Za daňového rezidenta se považuje taková fyzická osoba, která má své bydliště či centrum svých ekonomických aktivit v dané zemi. Daňový rezident podléhá dani ze svých celosvětových příjmů na rozdíl od daňového nerezidenta, který podléhá dani pouze z příjmů získaných na území daného státu.

Zdaňovacím obdobím v každé členské zemi Evropské unie je kalendářní rok.

V následujícím popisu jednotlivých států Evropské unie jsou použita data z roku 2017, které ve své publikaci uvádí prof. Ing. Jan Široký, CSc. K dodržení rozsahu diplomové práce nemohly být použity veškeré údaje týkající se jednotlivých členských států Evropské unie. Pro podrobnější informace o jednotlivých členských zemích Evropské unie si proto dovoluji odkázat na jeho publikaci *Daně v Evropské unii*.

4.1. Belgie

Belgický **daňový systém** je značně komplikovaný, a to díky existenci čtyř úrovní státní správy, tj. národní, regionální, provinční a komunální. To se projevuje velkým množstvím přírážek k nejvýznamnějším důchodovým daním. Osobní důchodová daň zde má klouzavě progresivní sazbu. Propojení osobní důchodové daně a daně ze zisků korporací vychází z modifikovaného klasického systému.

Sazby osobní důchodové daně lze vidět v tabulce 1. Daň vypočtená dle níže uvedených daňových sazeb se navyšuje o místní daň, která se pohybuje od 0 % do 8,9 %. Průměrná sazba této daně se pohybuje mezi 7 % a 7,5 %.

Tabulka 1: Sazby osobní důchodové daně v Belgii

Zdanitelný příjem (v EUR)	Daňová sazba (v %)
do 8 590	25,00
8 590 – 12 220	30,00
12 220 – 20 370	40,00
20 370 – 37 330	45,00
nad 37 330	50,00

Zdroj: (Široký, 2018)

Každý poplatník osobní důchodové daně je povinen předložit roční **daňové přiznání** do 30. června následujícího kalendářního roku a vyměřená daň musí být zaplacená do 2 měsíců od data odeslání tohoto výměru.

4.2. Bulharsko

Bulharský **daňový systém** je založen na přímých daních. Osobní a firemní daň je propojena klasickým systémem, dle kterého je příjem korporací plně zdaňován a rozdělené zisky u akcionářů podléhají osobní důchodové dani.

Sazba osobní důchodové daně je stanovena ve výši 10 %.

Srážková daň se uplatňuje u příjmů z dividend ve výši 5 %, u příjmů z úroků ve výši 10 %, u příjmů z dobrovolného důchodového, zdravotního a sociálního zabezpečení ve výši 10 %.

Každý poplatník osobní důchodové daně je povinen předložit roční **daňové přiznání** a taktéž zaplatit daň do 30. dubna následujícího zdaňovacího období. Poplatník daně může využít elektronické podání daňového přiznání, a tím získá slevu na dani ve výši 5 %, avšak maximálně do 1 000 BGN.

4.3. Česká republika

Daň z příjmů fyzických osob je v České republice upravena Zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, který začal být platný 18. 12. 1992 s účinností k 01. 01. 1993.

Předmětem daně z příjmů fyzických osob se rozumí příjem peněžní i nepeněžní dosažený i směnou. Nepeněžní příjem se oceňuje dle zvláštního právního předpisu, a to Zákonem č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů, pokud tento zákon nestanoví jinak. Předmětem daně dle § 3 odst. 1 jsou:

- a) příjmy ze závislé činnosti (§ 6)
- b) příjmy ze samostatné činnosti (§ 7)

- c) příjmy z kapitálového majetku (§ 8)
- d) příjmy z nájmu (§ 9)
- e) ostatní příjmy (§ 10)

Základem daně je částka, o kterou příjmy převyšují výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení ve zdaňovacím období. Pokud poplatníkovi plyne za zdaňovací období více druhů příjmů uvedených v § 6 až § 10, je základem daně součet těchto dílčích základů daně. Do základu daně se nezahrnují příjmy osvobozené od daně a příjmy, z nichž se daň vybírá zvláštní sazbou.

Sazba daně z příjmů fyzických osob činí 15 % z upraveného základu daně, který je zaokrouhlen na celá sta Kč dolů.

Někteří poplatníci podléhají **solidárnímu zvýšení daně**, která činí 7 %. Do základu daně se započítávají pouze příjmy zahrnované do dílčích základů daně ze závislé činnosti a ze samostatné činnosti nad stanovenou hranici.

Zálohy na daň z příjmů se platí v průběhu zálohového období. Výše zálohy a její periodicita se určuje od poslední známé daňové povinnosti.

(Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů)

Daňové přiznání dle § 136 odst. 1 daňového řádu poplatník podává příslušnému finančnímu úřadu, a to ve lhůtě do tří měsíců po uplynutí zdaňovacího období. Pokud jde o poplatníka, který má uloženou povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem nebo jeho daňové přiznání zpracovává a podává daňový poradce, kterému je od poplatníka udělena plná moc, podává se toto přiznání nejpozději do 6 měsíců po uplynutí zdaňovacího období. (Daňový řád č. 280/2009 Sb.)

4.4. Dánsko

Dánský **daňový systém** je typický nízkými odvody na sociální pojištění, které se navíc týkají pouze zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných. Zaměstnavatelé platby sociálního pojištění neodvádějí vůbec. Existují zde dva typy osobní důchodové daně, a to národní a místní. Tato místní důchodová daň má jednotnou sazbu, která se však liší dle jednotlivých obvodů. Pohybuje se od 2,5 % do 27,8 %, avšak její průměr je 24,9 %. Povinný zdravotní příspěvek je stanoven ve výši 2 %. Členové registrovaných církví navíc podléhají dani, která je uvalena na zdanitelný příjem. Ta se pohybuje mezi 0,41 % až 1,30 %. Osobní důchodová daň je propojena s daní ze zisku korporací, a to

s možností osvobození pro podnikové akcionáře a sníženými daňovými sazbami z dividend.

Sazby osobní důchodové daně jsou závislé na kategoriích příjmů, jak lze vidět v tabulce 2. Pokud se jedná o kapitálové příjmy, uplatňuje se na ně 3%, 22%, 27% a 42% daňová sazba dle jejich výše. V případě, že součet národních a lokálních sazeb daně přesahuje 51,95 %, je 15% národní daňová sazba snížena o přesahující procento, tzn., že zde existuje omezení celkového daňového břemene.

Tabulka 2: Sazby osobní důchodové daně v Dánsku

Zdanitelný příjem (v DKK)	Daňová sazba (v %)
do 479 600	10,08
nad 479 600	15,00

Zdroj: (Široký, 2018)

U příjmů z dividend a jiných výnosů z kapitálu se uplatňuje **srážková daň** ve výši 27 %.

Každý poplatník osobní důchodové daně je povinen předložit roční **daňové přiznání** do 1. května následujícího kalendářního roku. V případě příjmů, které plynou z podnikání lze podat daňové přiznání až do 1. července.

4.5. Estonsko

Estonský **daňový systém** je upraven v estonské ústavě, jejíž text umožňuje i orgánům územních samospráv ukládat a vybírat daně a poplatky. Daň z příjmů, jakožto státní daň, je upravena v samostatném předpisu.

Sazba osobní důchodové daně je v Estonsku jednotná, a to ve výši 20 %.

Srážková daň je určena ve výši 10 %.

Každý poplatník osobní důchodové daně je povinen předložit roční **daňové přiznání** do 31. března následujícího kalendářního roku a vyměřená daň musí být zaplacená do 1. července.

4.6. Finsko

Finský **daňový systém** obsahuje jak daně z příjmů, tak i množství místních daní, tj. lokální a kostelní daně. Tyto daně do jisté míry činí finský daňový systém nepřehledným a složitým. Existuje zde klasický systém dvojího zdanění, což znamená,

že v první řadě jsou zdaněny firemní příjmy na straně společnosti, a poté až dividendy na straně akcionářů s určitými osvobozeními.

Zdanitelný příjem u osobní důchodové daně se dělí na dvě kategorie, a to na pracovní příjem a příjem z kapitálu. Pracovní příjem podléhá nejen národní dani z příjmů, ale i municipální dani z příjmů ve výši 17 % až 22,5 %, kostelní dani ve výši 1 % až 2 % a příspěvkům na sociální pojištění. Mezi tento příjem se řadí platy a odměny za práci. Příjem z kapitálu je vystaven pouze národní dani z příjmů a patří do něj výnosy z kapitálových investic, úroků, kapitálových zisků, příjmy z pronájmu a příjmy z životního a penzijního pojištění.

Sazby osobní důchodové daně lze vidět v tabulce 3. V případě, že poplatníkův příjem nepřesáhne 16 900 EUR, daň neodvádí.

Tabulka 3: Sazby osobní důchodové daně ve Finsku

Zdanitelný příjem (v EUR)	Daň z nižší částky (v EUR)	Daňová sazba přesahující nižší částku (v %)
16 900 – 25 300	8,00	6,25
25 300 – 41 200	533,00	17,50
41 200 – 71 100	3 315,50	21,50
nad 73 100	10 174,00	31,50

Zdroj: (Široký, 2018)

Srážková daň se odvádí ve výši 25,5 %.

Poplatník daně nemusí podávat **daňové přiznání**, ale musí do 9. května nebo do 16. května následujícího kalendářního roku informovat o svých příjmech příslušné finanční úřady.

4.7. Francie

Francouzský **daňový systém** je propojen korporátní a osobní důchodovou daní. Existuje zde i sociální daň, daň z čistého bohatství a municipální daň. Daňový systém je použitelný i v rozsáhlých zámořských oblastech Francie pouze s místním uzpůsobením konkrétním sociálním a ekonomickým podmínkám.

Sazby osobní důchodové daně lze vidět v tabulce 4.

Tabulka 4: Sazby osobní důchodové daně ve Francii

Zdanitelný příjem (v EUR)	Daňová sazba (v %)
do 9 710	0,00
9 711 – 26 818	14,00
26 819 – 71 898	30,00
71 899 – 152 260	41,00
nad 152 260	45,00

Zdroj: (Široký, 2018)

Součet osobní důchodové daně a dalších daní, které poplatník platí, nesmí přesáhnout 75 % ročního příjmu.

Každý poplatník osobní důchodové daně je povinen předložit roční **daňové přiznání** do 31. května následujícího kalendářního roku. V případě předchozí daňové povinnosti přesahující 40 000 EUR se daňové přiznání musí podat elektronicky.

4.8. Chorvatsko

Chorvatský **daňový systém** obsahuje přímé důchodové daně. Dividendy, které podléhají korporátní dani, nejsou po rozdělení firemním příjemcům dále zdaňovány.

Sazby osobní důchodové daně lze vidět v tabulce 5.

Tabulka 5: Sazby osobní důchodové daně v Chorvatsku

Zdanitelný příjem (v HRK)	Daňová sazba (v %)
do 210 000	24,00
nad 210 000	36,00

Zdroj: (Široký, 2018)

Srážková daň je ve výši 24 %.

Každý poplatník osobní důchodové daně je povinen předložit roční **daňové přiznání** do 28. února následujícího kalendářního roku.

4.9. Irsko

Irský **daňový systém** upravuje propojení firemní a osobní daně, které je založeno na klasickém systému.

Sazby osobní důchodové daně se dělí dle příjmů na standardní sazbu 20 % a vyšší sazbu 40 %. Standardní daňová sazba se uplatní do příjmů uvedených v následující tabulce 6. Pokud příjem přesahuje částky uvedené v tabulce 6, uplatňuje se zvýšená sazba.

Tabulka 6: Sazby osobní důchodové daně v Irsku

Status poplatníka	Příjem do (v EUR)
svobodný/ovdovělý bez vyživovaných dětí	33 800
svobodný/ovdovělý s vyživovanými dětmi	37 800
ženatý, kdy jeden z manželů pobírá příjem	42 800
ženatý, kdy oba manželé pobírají příjem	42 800 – 67 600

Zdroj: (Široký, 2018)

Srážková daň je určena ve výši 20 %.

Každý poplatník osobní důchodové daně je povinen předložit roční **daňové přiznání** do 31. října následujícího zdaňovacího období

4.10. Itálie

Italský **daňový systém** je založen na klasickém systému propojení firemní a osobní důchodové daně.

Sazby osobní důchodové daně lze vidět v tabulce 7. Navyšují se o regionální přírážku, která se pohybuje od 1,23 % do 3,33 % dle jednotlivých regionů. Sazba může být dále navýšena o lokální přírážku, která se pohybuje od 0 % do 0,9 % v závislosti na municipalitě.

Tabulka 7: Sazby osobní důchodové daně v Itálii

Zdanitelný příjem (v EUR)	Daňová sazba (v %)
do 15 000	23
15 000 – 28 000	27
28 000 – 55 000	38
55 000 – 75 000	41
nad 75 000	43

Zdroj: (Široký, 2018)

Srážková daň je určena ve výši 20 %.

Každý poplatník osobní důchodové daně je povinen předložit elektronické roční **daňové přiznání** do 30. září následujícího roku. V průběhu zdaňovacího období odvádí poplatníci dvě zálohy na daň.

4.11. Kypr

Daňový systém v Kypru se skládá z osobní důchodové daně s klouzavě progresivní sazbou, která je propojena modifikovaným klasickým systémem s daní ze zisku korporací.

Sazby osobní důchodové daně lze vidět v tabulce 8.

Tabulka 8: Sazby osobní důchodové daně v Kypru

Zdanitelný příjem (v EUR)	Daňová sazba (v %)
do 19 500	0,00
19 501 – 28 000	20,00
28 001 – 36 300	25,00
36 301 – 60 000	30,00
nad 60 000	35,00

Zdroj: (Široký, 2018)

Každý poplatník osobní důchodové daně je povinen předložit roční **daňové přiznání** do 30. dubna následujícího zdaňovacího období či do 31. prosince, pokud je daňové přiznání doloženo auditovanými účetními výkazy.

4.12. Litva

Litevský **daňový systém** upravuje propojení firemní a osobní důchodové daně modifikovaným klasickým systémem. Dividendy, které jsou rozděleny individuálním akcionářům, jsou plně zdaněny na úrovni společnosti a poté i samotnými akcionáři. U dividend distribuovaných korporátním akcionářům je eliminováno dvojí zdanění.

Domácí či zahraniční příjem, jakožto zdroj příjmů, je stanoven dle místa plátce, místa výkonu činnosti, kde je příjem vytvořen či alokaci majetku, ze kterého je generován příjem

Sazba osobní důchodové daně v Litvě je určena ve výši 15 %. U příjmů z dividend se však uplatňuje sazba 20 % a u příjmů z nezávislého povolání se uplatňuje sazba 5 %.

Každý poplatník osobní důchodové daně je povinen předložit roční **daňové přiznání** do 1. května následujícího kalendářního roku.

4.13. Lotyšsko

Lotyšský **daňový systém** upravuje přímé důchodové daně. Nedochozí zde ke dvojímu zdanění rezidentních společností a jejich rezidentních akcionářů. Dividendy, které jsou rozdělené mezi akcionáře, nejsou předmětem srážkové ani osobní důchodové daně. Firmy jsou však od roku 2010 povinny srazit 10% srážkovou daň v případě, kdy jsou dividendy vypláceny akcionářům, kteří jsou rezidenti.

Sazba osobní důchodové daně je určena v jednotné výši 23 %. Srážková daň je určena v totožné výši s výjimkou úroků a dividend, které mají sazbu ve výši 10 %. U vysokých příjmů se navíc vybírá solidární daň.

Každý poplatník osobní důchodové daně je povinen předložit roční **daňové přiznání** do 1. června následujícího kalendářního roku.

4.14. Lucembursko

Lucemburský **daňový systém** je založen na klasickém systému propojení firemní a osobní důchodové daně, kdy daň je uvalena jak na firemní zisk, tak i na zisk rozdělený akcionářům. Pokud se však jedná o dividendy vyplácené individuálním akcionářům, uplatňuje se 50% osvobození. U podnikových akcionářů lze uplatnit 50% nebo 100% osvobození za zákonem stanovených podmínek.

V Lucembursku se objevuje celkem 23 **sazeb osobní důchodové daně** od 0 % do 42 % dle výše zdanitelného příjmu, jak lze vidět v tabulce 9. Pokud svobodní, rozvedení či ovdovělí poplatníci dosáhnou příjmu vyššího než 150 000 EUR, zvyšuje se daň o 7% přírážku do fondu zaměstnanosti. Pokud manželé či osoby, které se rozvedly či ovdověly v posledních třech letech před běžným zdaňovacím obdobím a dosáhly zdanitelného příjmu vyššího než 300 000 EUR, zaplatí přírážku do fondu zaměstnanosti ve výši 9 %.

Tabulka 9: Sazby osobní důchodové daně v Lucembursku

Zdanitelný příjem (v EUR)	Daňová sazba (v %)	Zdanitelný příjem (v EUR)	Daňová sazba (v %)
do 11 265	0,00	32 289 – 34 233	26,00
11 265 – 13 137	8,00	34 233 – 36 177	28,00
13 137 – 15 009	9,00	36 177 – 38 121	30,00
15 009 – 16 881	10,00	38 121 – 40 065	32,00
16 881 – 18 753	11,00	40 065 – 42 009	34,00
18 753 – 20 625	12,00	42 009 – 43 953	36,00
20 625 – 22 569	14,00	43 953 – 45 897	38,00
22 569 – 24 513	16,00	45 897 – 100 002	39,00
24 513 – 26 457	18,00	100 002 – 150 000	40,00
26 457 – 28 401	20,00	150 000 – 200 004	41,00
28 401 – 30 345	22,00	nad 200 004	42,00
30 345 – 32 289	24,00	–	–

Zdroj: (Široký, 2018)

Každý poplatník osobní důchodové daně je povinen předložit roční **daňové přiznání** do 31. března následujícího kalendářního roku.

4.15. Maďarsko

V Maďarském **daňovém systému** je firemní a osobní daň částečně sjednocena, jelikož dividendy, které jsou vyplaceny akcionářům (firmám), jsou osvobozeny od dalších daní. Srážkovou daň z dividend tedy platí pouze akcionáři (jednotlivci).

Sazba osobní důchodové daně v Maďarsku je určena v jednotné výši 15 %.

Každý poplatník osobní důchodové daně je povinen předložit roční **daňové přiznání** do 20. května následujícího zdaňovacího období.

4.16. Malta

Maltský **daňový systém** upravuje důchodovou daň, které podléhá zisk společností, ale neexistuje zde samostatná či oddělená firemní daň.

Sazby osobní důchodové daně na Maltě se dělí na dvě kategorie. První kategorie sazeb se uplatňuje při výpočtu daně v případě společného zdanění manželů, viz tabulka 10. Druhá kategorie sazeb se uplatňuje v případě, kdy se manželé rozhodnou zdanit svůj příjem odděleně, viz tabulka 11.

Tabulka 10: Sazby osobní důchodové daně na Maltě pro společné zdanění příjmů

Zdanitelný příjem (v EUR)	Daňová sazba (v %)
do 12 700	0,00
12 701 – 21 200	15,00
21 201 – 60 000	25,00
nad 60 001	35,00

Zdroj: (Široký, 2018)

Tabulka 11: Sazby osobní důchodové daně na Maltě pro samostatné zdanění příjmů

Zdanitelný příjem (v EUR)	Daňová sazba (v %)
do 9 100	0,00
9 101 – 14 500	15,00
14 501 – 60 000	25,00
nad 60 001	35,00

Zdroj: (Široký, 2018)

Srážková daň je určena ve výši 15 %.

V případě manželů se **daňové přiznání** podává společně a mají povinnost oznámit, kdo z nich bude registrován jako poplatník daně. Poplatníci daně odvádí tři zálohové platby v průběhu roku, a to do 30. dubna, 31. srpna a 21. prosince. Případný nedoplatek daně musí být uhrazen do 30. června následujícího roku.

4.17. Německo

Německý **daňový systém** je založen na dvojitým zdanění, tj. jak na firemní, tak osobní dani. Podnikové zisky jsou zdaněny na úrovni společnosti a dividendy jsou ještě poté zdaněny jednotlivými akcionáři. K přímým důchodovým daním je připočítána i solidární přírážka ve výši 5,5 %, obchodní a kostelní daň.

Sazby osobní důchodové daně se v Německu dělí na dvě kategorie. První kategorie sazeb se uplatňuje při výpočtu daně v případě společného zdanění manželů, viz tabulka 12, a druhá kategorie sazeb se uplatňuje v případě svobodného či rozvedeného poplatníka daně, viz tabulka 13.

Tabulka 12: Sazby osobní důchodové daně pro společné zdanění příjmů

Zdanitelný příjem (v EUR)	Mezní sazba (v %)	Daň (v EUR)
do 17 640	0,00	0
17 641 – 27538	14,00 – 23,97	0 – 1 880
27 539 – 108 114	23,97 – 42,00	1 880 – 28 458
108 115 – 512 606	42,00	28 458 – 198 344
nad 512 606	45,00	198 344

Zdroj: (Široký, 2018)

Tabulka 13: Sazby osobní důchodové daně pro samostatné zdanění příjmů

Zdanitelný příjem (v EUR)	Mezní sazba (v %)	Daň (v EUR)
do 8 820	0,00	0
8 821 – 13 769	14,00 – 23,97	0 – 940
13 770 – 54 057	23,97 – 42,00	940 – 14 229
54 058 – 256 303	42,00	14 299 – 99 172
nad 256 304	45,00	99 172

Zdroj: (Široký, 2018)

Srážková daň pro dividendy je určena ve výši 25 %.

Každý poplatník osobní důchodové daně je povinen předložit roční **daňové přiznání** do 31. května následujícího kalendářního roku. Daň je vybírána v průběhu roku formou záloh, které jsou splatné 10. března, 10. června, 10. září a 10. prosince či srážkou u zaměstnavatele.

4.18. Nizozemsko

Nizozemský **daňový systém** propojuje firemní a osobní důchodovou daň, kdy je plně zdaněn jak samotný zisk firem, tak poté i vyplacené dividendy jednotlivých akcionářů, avšak s částečnou eliminací. Sociální pojištění je zahrnuto do osobní důchodové daně.

V jednotlivých kategoriích příjmů se uplatňují různé **sazby daně z příjmů**. V první kategorii jsou určeny sazby dle výše příjmů, jak lze vidět v tabulce 14. Ve druhé kategorii příjmů se uplatňuje 30% sazba a ve třetí je určena ve výši 25 %. Pokud je jedna kategorie ztrátová, nemůže být započtena oproti kategorii ziskové.

Tabulka 14: Sazby osobní důchodové daně v Nizozemsku

Zdanitelný příjem (v EUR)	Daňová sazba (v %)	Daň z vyšší částky (v EUR)
do 19 982	36,55	7 303
19 982 – 33 791	40,80	12 937
33 791 – 67 072	40,80	26 515
nad 67 072	52,00	–

Zdroj: (Široký, 2018)

Každý poplatník osobní důchodové daně je povinen předložit roční **daňové přiznání** do 1. května následujícího kalendářního roku a vyměřená daň musí být zaplacená do 6 týdnů. V průběhu roku je daň vybírána formou záloh či srážek.

4.19. Polsko

Polský **daňový systém** upravuje propojení firemní a osobní důchodové daně na klasickém systému, kdy příjem korporací je zdaněn plně na podnikové úrovni a vyplacené dividendy jsou dále zdaněny přímo u jednotlivých akcionářů.

Sazba daně z příjmů je klouzavě progresivní a zjistí se určitým postupem. Zprvu se musí určit výše osobní nezdánitelné části, viz tabulka 15, a poté se vypočte až samotná výše daně, viz tabulka 16. Čím vyšší základ daně bude, tím se odpočet více snižuje, a to až do nulové hodnoty.

Tabulka 15: Určení výše nezdánitelné části

Příjem (v PLN)	Nezdánitelná část (v PLN)
do 6 600	1 188,00
6 600 – 11 000	631,98 * (zdanitelný základ) / 4 400
11 000 – 85 528	556,02
85 528 – 127 000	556,02 * (zdanitelný základ) / 41 472
nad 127 000	0,00

Zdroj: (Široký, 2018)

Tabulka 16: Výpočet výše osobní důchodové daně

Zdanitelný příjem (v PLN)	Daň (v PLN)
do 85 528	18 % – nezdánitelná část
nad 85 528	15 395,04 + 32 % z částky nad 85 528 – nezdánitelná část

Zdroj: (Široký, 2018)

Pokud se bude jednat o kapitálový příjem z prodeje akcií a jiných cenných papírů, je zde stanovena jednotná sazba daně ve výši 19 %.

Srážková daň je určena ve výši 19 %, která se uplatňuje i na výplatu dividend a úroků.

Každý poplatník osobní důchodové daně je povinen předložit roční **daňové přiznání** do 30. dubna následujícího zdaňovacího období. V průběhu roku je daň vybírána formou měsíčních záloh a na konci zdaňovacího období je daň vyrovnána. Pokud mají manželé majetek ve společném vlastnictví, mohou podat společné daňové přiznání.

4.20. Portugalsko

Portugalský **daňový systém** upravuje propojení osobní a firemní daně pomocí částečného imputačního systému.

V Portugalsku jsou uplatňovány dva typy klouzavě progresivních **daňových sazeb**. Sazba A je uplatňována na spodní hranici příjmů a sazba B je uplatňována při překročení spodní hranice příjmů, jak lze vidět v následující tabulce 17. Pokud příjem poplatníka přesáhne 80 000 EUR, platí solidární daň ve výši 2,5 %, a u příjmů nad 250 000 EUR se solidární daň zvyšuje na 5 %.

Tabulka 17: Sazby osobní důchodové daně v Portugalsku

Zdanitelný příjem (v EUR)	Daňová sazba A (v %)	Daňová sazba B (v %)
do 7 091	14,50	14,50
7 091 – 20 261	23,60	28,50
20 261 – 40 522	30,30	37,00
40 522 – 80 640	37,65	45,00
nad 80 640	–	48,00

Zdroj: (Široký, 2018)

Každý poplatník osobní důchodové daně je povinen předložit roční **daňové přiznání** mezi 1. dubnem a 31. květnem následujícího kalendářního roku.

4.21. Rakousko

Rakouský **daňový systém** je založen na přímých daních, kde funguje propojení osobní a firemní důchodové daně na klasickém systému. Vyplacené dividendy ze zisku společnosti se dále daní u jednotlivých akcionářů. Sazby jsou zde klouzavě progresivní. Poplatníci osobní důchodové daně zde podléhají kostelní dani.

Sazby osobní důchodové daně lze vidět v tabulce 18.

Tabulka 18: Sazby osobní důchodové daně v Rakousku

Zdanitelný příjem (v EUR)	Daňová sazba (v %)
do 11 000	0,00
+ 7 000	25,00
+ 13 000	35,00
+ 29 000	42,00
+ 30 000	48,00
+ 910 000	50,00
nad 1 000 000	55,00

Zdroj: (Široký, 2018)

Srážková daň je zde určena ve výši 27,5 %.

Každý poplatník osobní důchodové daně je povinen předložit roční **daňové přiznání** do 30. dubna. Pokud je daňové přiznání podáno elektronicky, prodlužuje se lhůta podání do 30. června následujícího kalendářního roku. V Rakousku jsou odváděny zálohy na daň, které jsou splatné do 15. dubna, 15. května, 15. srpna a 15. listopadu. Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok, osoby samostatně výdělečně činné si však mohou zvolit jiné zdaňovací období po svolení správcem daně.

4.22. Rumunsko

Rumunský **daňový systém** je založen na propojení osobní a firemní důchodové daně, kdy příjem korporací je nejdříve zdaněn na úrovni podniku a poté jsou dividendy zdaněny jednotlivými akcionáři.

Sazba osobní důchodové daně je určena v jednotné výši 16 %.

Srážková daň, která je využívána např. u úroků, je taktéž určena ve výši 16 %. U dividend je uplatněna nižší 5% sazba.

Každý poplatník osobní důchodové daně je povinen předložit roční **daňové přiznání** do 25. května následujícího zdaňovacího období.

4.23. Řecko

Řecký **daňový systém** je založen na propojení korporátní a osobní důchodové daně, která je zajišťována modifikovaným klasickým způsobem. Poplatníci daně platí solidární příspěvek, který se pohybuje od 0 % do 10 % dle výše příjmů.

Základ daně se určí v každé kategorii zvlášť dle určitých pravidel. Poté se sečtením jednotlivých dílčích základů daně zjistí celkový základ daně. Ztráta v jedné kategorii příjmů může být započtena oproti příjmům v jiné kategorii příjmů.

Sazby osobní důchodové daně lze vidět v tabulce 19.

Tabulka 19: Sazby osobní důchodové daně v Řecku

Zdanitelný příjem (v EUR)	Daňová sazba (v %)
do 20 000	22,00
+ 10 000	29,00
+ 10 000	37,00
nad 40 000	45,00

Zdroj: (Široký, 2018)

Každý poplatník osobní důchodové daně je povinen předložit roční **daňové přiznání** do 31. března následujícího kalendářního roku.

4.24. Slovensko

Slovenský **daňový systém** je založen na propojení korporátní a osobní důchodové daně, kdy zisky společností jsou plně zdaněny, a rozdělené zisky tak poté nejsou zdaňovány v rukou jednotlivých akcionářů.

Jak lze vidět v tabulce 20, existují zde dvě **sazby osobní důchodové daně**. Sazba 19 % se užívá pro příjem, který nepřesáhne 176,8násobek platného životního minima a sazba 25 % se aplikuje u příjmu, který tento limit přesáhne. Pro rok 2017 bylo stanoveno životní minimum na 198,09 EUR/měsíc a minimální mzda na 435 EUR/měsíc.

Tabulka 20: Sazby osobní důchodové daně na Slovensku

Zdanitelný příjem (v EUR)	Daňová sazba (v %)
do 35 022,31	19,00
nad 35 022,31	25,00

Zdroj: (Široký, 2018)

Každý poplatník osobní důchodové daně je povinen předložit roční **daňové přiznání** a vyrovnat daňovou povinnost do 31. března následujícího kalendářního roku. U příjmů ze závislé činnosti zaměstnavatel svému zaměstnanci sráží měsíční zálohy na daň

z příjmů. Zálohy u ostatních kategorií příjmů se platí dle poslední daňové povinnosti. Poplatník nemá povinnost platit zálohy, pokud jeho poslední daňová povinnost nebyla vyšší jak 2 500 EUR.

4.25. Slovinsko

Slovinský **daňový systém** je založen na propojení korporátní a osobní důchodové daně. Propojení je založeno na klasickém systému, což znamená, že zisky firem jsou nejdříve zdaněny na úrovni společnosti, a poté jsou vyplacené dividendy dále zdaněny na úrovni jednotlivých akcionářů.

Sazby osobní důchodové daně lze vidět v tabulce 21. Daň se vypočítává z celkového základu daně dle klouzavě progresivních sazeb.

Tabulka 21: Sazby osobní důchodové daně na Slovinsku

Zdanitelný příjem (v EUR)	Daň z nižší částky (v EUR)	Daňová sazba z přesahující částky (v %)
do 8 021,34	0,00	16,00
8 021,34 – 20 400,00	1 283,41	27,00
20 400,00 – 48 000,00	4 625,65	34,00
48 000,00 – 70 907,20	14 009,65	39,00
nad 70 907,20	22 943,46	50,00

Zdroj: (Široký, 2018)

Každý poplatník osobní důchodové daně je povinen předložit roční **daňové přiznání** do 30. června následujícího kalendářního roku.

4.26. Španělsko

Španělský **daňový systém** je rozčleněn na tři úrovně, a to na daně, které jsou stanoveny centrální vládou, daně vyměřené vládami autonomních oblastí a daně, které jsou vyměřeny místními úřady. Mezi daně, které jsou stanoveny centrální vládou, patří přímé daně, které jsou založeny na klasickém způsobu propojení korporátní a osobní důchodové daně. Kdy akcionáři, jakožto fyzické osoby mají nárok na tzv. limitované vynětí, a akcionáři, jakožto právnické osoby mají nárok na započtení zaplacené daně ve výši 50 % nebo 100 % oproti jejich daňové povinnosti.

Sazby osobní důchodové daně jsou klouzavě progresivní, jak lze vidět v tabulce 22.

Tabulka 22: Sazby osobní důchodové daně ve Španělsku

Zdanitelný příjem (v EUR)	Daň z nižší částky (v EUR)	Daňová sazba z přesahující částky (v %)
do 12 450	0,00	19,00
12 450 – 20 200	2 365,50	24,00
20 200 – 35 200	4 225,50	30,00
35 200 – 60 000	8 725,50	37,00
nad 60 000	17 901,50	45,00

Zdroj: (Široký, 2018)

Srážková daň je určena v jednotné výši 19 %, která se uplatňuje na dividendy, úroky, výnosy ze zdanitelné části životního či invalidního pojištění a na licenční poplatky.

Poplatník osobní důchodové daně, který je španělským rezidentem, si může zvolit, zda bude **daňové přiznání** podávat samostatně či společně za celou domácnost. Každý poplatník, který je podnikatelem, v případě osobní důchodové daně podává každé čtvrtletí daňové přiznání a platí zálohy, tj. k 20. dubnu, 20. červenci a k 20. říjnu a do 30. ledna následujícího kalendářního roku musí vyrovnat svou daňovou povinnost.

4.27. Švédsko

Švédský **daňový systém** upravuje přímé důchodové daně, které jsou propojeny klasickým systémem s částečným osvobozením pro příjemce dividend, tj. jak korporací, tak i jednotlivců. Osobní důchodová daň se navyšuje o municipální daň, které podléhají poplatníci ze svých obchodních a zaměstnaneckých příjmů, a její průměr dosahuje 32,12 %.

Sazby osobní důchodové daně jsou uvaleny pouze na zaměstnanecký příjem a příjem z podnikání. Jak lze vidět v tabulce 23, zdanitelný příjem se dělí na dvě skupiny. Pásma zdanitelného příjmu A jsou určeny pro poplatníky mladší 65 let a pásma zdanitelného příjmu B jsou pro poplatníky, kteří jsou starší 65 let. Sazby daně jsou klouzavě progresivní.

Tabulka 23: Sazby osobní důchodové daně ve Švédsku

Zdanitelný příjem A (v SEK)	Zdanitelný příjem B (v SEK)	Daňová sazba (v %)
do 438 900	do 478 100	0,00
438 900 – 638 500	478 100 – 670 600	20,00
nad 638 500	nad 670 600	25,00

Zdroj: (Široký, 2018)

Daň z kapitálových příjmů je určena ve výši 30 %. Pokud by součet národní a municipální daně poplatníka přesahoval 60 %, sníží se národní daň tak, aby byla dosažena 60% hranice.

Každý poplatník osobní důchodové daně je povinen předložit roční **daňové přiznání** do 2. května následujícího kalendářního roku.

4.28. Velká Británie

Daňový systém ve Velké Británii upravuje důchodové daně, kdy propojení osobní a korporátní daně je výjimečné. U dividend, které jsou vypláceny mezi britskými rezidentními korporacemi, neexistuje dvojí zdanění.

Sazby osobní důchodové daně jsou klouzavě progresivní, jak lze vidět v následující tabulce 24.

Tabulka 24: Sazby osobní důchodové daně ve Velké Británii

Zdanitelný příjem (v GBP)	Daňová sazba (v %)
do 33 500	20,00
33 501 – 150 000	40,00
nad 150 000	45,00

Zdroj: (Široký, 2018)

Srážková daň je určena v jednotné výši 20 %. Podléhají jí některé typy úrokových příjmů, příjmů z poskytnutých patentů a určitých duševních práv a příjmy plynoucí z licenčních poplatků.

Každý poplatník osobní důchodové daně je povinen předložit roční **daňové přiznání** do 30. října následujícího kalendářního roku. Pokud se poplatník rozhodne podat daňové přiznání elektronicky, prodlužuje se tato lhůta do 31. ledna následujícího roku.

5. Metodika

Cílem praktické části je rozčlenění jednotlivých států Evropské unie do skupin s podobným zdaněním osobní důchodovou daní a pokusit se interpretovat zjištěné výsledky a rozdíly pomocí zvolených ekonomických ukazatelů.

Analyzovaná data pochází z Eurostatu, což je statistický úřad Evropské unie sídlící v Lucemburku, který předkládá srovnatelné statistické údaje na evropské úrovni, díky čemuž lze porovnávat jednotlivé členské státy i regiony. Eurostat získává svá data od pověřených organizací a slouží také jako základna pro rozhodování Evropské centrální banky.

Analýza je provedena pomocí shlukové analýzy v anglickém programu STATISTICA 12 za roky 2017 a 2018, protože novější data potřebná k porovnání Eurostat neposkytuje. Cílem je nalézt množiny shluků s podobnými daty, přičemž jejich počet není předem specifikován.

První polovina praktické části je věnována dani z příjmů fyzických osob nebo domácností, v Eurostatu označena pod kódem D51A. V této části nejsou zveřejněná data kompletní, jelikož určité státy jako je Estonsko, Maďarsko, Německo a Španělsko dodnes neposkytly Eurostatu data potřebná k analýze. Proto je shluková analýza vytvořena pouze ze 24 států Evropské unie, u nichž jsou zveřejněná data úplná a dostačující pro porovnání.

Druhá polovina praktické části je věnována dani z příjmů fyzických osob nebo domácností včetně zisků z držby aktiv, v Eurostatu označena pod kódem D51A_C1. Součástí je tedy daň z různých zisků aktiv, které podléhají zdanění, např. zisky z podnikání, z hmotného či nehmotného majetku a ostatních příjmů. V této části jsou zveřejněná data potřebná k porovnání kompletní, a proto je shluková analýza vytvořena ze všech 28 států Evropské unie.

Nedílnou součástí praktické práce je také vytvoření grafů, na kterých lze sledovat případné změny v osobní důchodové dani, ke kterým došlo mezi roky 2017 a 2018.

Pro vytvoření shlukové analýzy byly zvoleny tři ukazatele, dle kterých se jednotlivé státy Evropské unie řadí do konkrétních shluků. Prvním ukazatelem je procentní podíl zkoumané daně k hrubému domácímu produktu a druhým je pak procentní podíl zkoumané daně k celkovému zdanění. Tyto dva ukazatele představují originální data

získaná z Eurostatu. Třetím ukazatelem je roční daň na osobu vyjádřená v EUR, který je vypočten jako podíl celkově vybrané osobní důchodové daně v daném státě k počtu rezidentních pracujících osob ve věku od 15 do 64 let v tomtéž státě. Tento přepočet je zvolen z důvodu přesnějšího výsledku průměrné roční osobní důchodové daně.

Data přenesená do programu STATISTICA 12 jsou před analyzováním standardizována. Tímto postupem jsou proměnné, které jsou v odlišných formátech, převedeny na jednotné měřítko, jež lze poté snadněji porovnávat. Eliminuje se tak efekt rozdílů stupnic mezi různými znaky.

Pro shlukovou analýzu je použita Wardova metoda a Euklidovská vzdálenost. Oba tyto pojmy jsou popsány níže společně se samotnou shlukovou analýzou a jednotlivými ekonomickými ukazateli, dle kterých jsou jednotlivé shluky států Evropské unie hodnoceny.

5.1. Shluková analýza (Cluster analysis)

Shluková analýza rozděluje objekty do určitého systému kategorií, které zachycují podobnost či blízkost objektů patřících do jedné kategorie, a odlišnost a nepodobnost objektů patřících do jiných kategorií. Jestliže není kategorizace objektů známa, je cílem najít takovou kategorizační strukturu, která je ve shodě s poměry v datech. Metody shlukové analýzy poskytují určité algoritmy, pomocí nichž software automaticky zařadí objekt do konkrétní kategorie. (Hendl, 2004)

U shlukové analýzy je zvolen hierarchický shlukovací proces. Ten je založen na hierarchickém uspořádání objektů a jejich shluků. Výhodou této metody je, že zde není potřebná informace o optimálním počtu shluků. Hierarchické shlukování se dělí na aglomerační a divizní. Pro potřeby analyzování dat v této diplomové práci je zvoleno aglomerační shlukování, které se řadí mezi růstové metody. V tomto procesu začíná každý objekt jako shluk. V dalších krocích se dva nejbližší shluky spojí v jeden, čímž se sníží celkový počet shluků. Tímto postupem se seskupí všechny objekty do jednoho velkého shluku. Graficky jsou hierarchicky uspořádané shluky zobrazeny pomocí dendrogramu. (Meloun, Militký, & Hill, 2017)

5.1.1. Wardova metoda

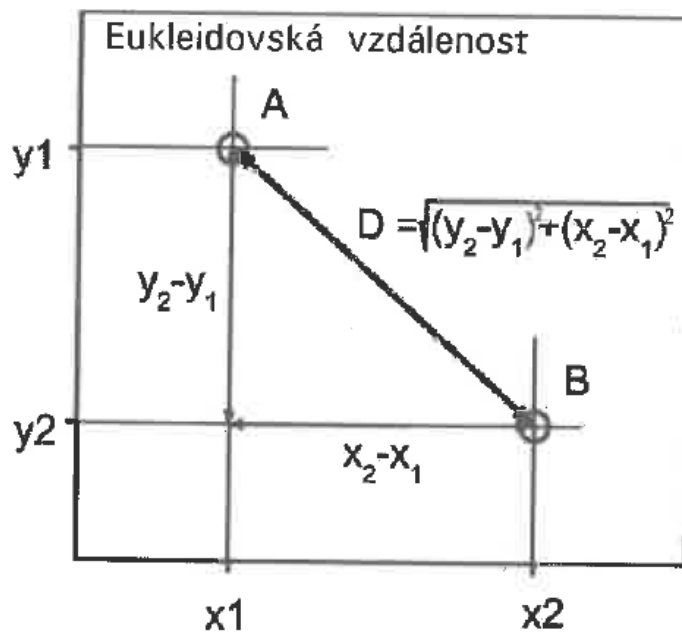
Ve shlukové analýze je použita Wardova metoda, která je jednou z metod metriky shlukování. Principem této metody je minimalizace různorodosti shluků dle kritéria minima přírůstku vnitroskupinového součtu čtverců odchylek objektů od těžiště shluků.

Pro všechny dvojice odchylek je spočten přírůstek součtu čtverců odchylek, které vznikly jejich sloučením, a poté se sjednotí ty shluky, kterým odpovídá minimální hodnota tohoto přírůstku. (Meloun, Militký, & Hill, 2017)

5.1.2. Eukleidovská vzdálenost

Ve shlukové analýze je použita Eukleidovská vzdálenost, známá také pod názvem geometrická metrika, která je nejčastěji používanou vzdálenostní mírou. Vzdálenost se zaměřuje na velikost hodnot a vyhledává křivky v profilovém diagramu, které jsou blízko sebe, i když jsou jednotlivé znaky často odlišného tvaru. Eukleidovská vzdálenost prezentuje objekty v prostoru, jehož souřadnice tvoří jednotlivé znaky. Představuje délku přepony pravoúhlého trojúhelníku a výpočet je založen na Pythagorově větě. (Meloun, Militký, & Hill, 2017)

Obrázek 1: Eukleidovská vzdálenost

Zdroj: (Meloun, Militký, & Hill, 2017)

Eukleidovská vzdálenost je definována vztahem:

$$d_E(x_k, x_l) = \sqrt{\sum_{j=1}^m (x_{kj} - x_{lj})^2} \quad (2)$$

kde d_E Eukleidovská vzdálenost objektů x_k a x_l
 x_k, x_l označení objektů
 m počet parametrů
 j j-tý parametr

5.2. Ekonomické ukazatele

V praktické části jsou pro interpretování zjištěných výsledků a rozdílů zvoleny tyto ekonomické ukazatele:

Aritmetický průměr, který je ukazatelem střední hodnoty a patří mezi nejvíce používané statistické výrazy. Je použit všude, kde součet hodnot má určitý informační smysl. (Souček, 2006)

$$\bar{x} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n x^i \quad (3)$$

kde \bar{x} aritmetický průměr
 n počet států EU
 x^i prvek statistického souboru

Směrodatná odchylka vychází z rozptylu. Rozptyl patří mezi nejznámější a nejužívanější míru variability. Je formulován jako průměrná čtvercová odchylka veličiny od střední hodnoty. Samotný rozptyl ale není interpretovatelný, jelikož jeho výsledek je dán ve čtvercích měrných jednotek, a proto se dává přednost druhé odmocnině z rozptylu, tzv. směrodatné odchylce.

Pro analyzování dat je vybrána výběrová směrodatná odchylka, která má ve jmenovateli výraz $n-1$. Výběrová směrodatná odchylka slouží pro přesnější odhad skutečné hodnoty rozptylu, a to především při výpočtu u malých výběrových souborů.

(Finance v praxi, 2017)

$$s = \sqrt{s^2} = \frac{\sum_{i=1}^n (x^i - \bar{x})^2}{n - 1} \quad (4)$$

kde s směrodatná odchylka
 s^2 výběrový rozptyl
 x^i prvek statistického souboru
 \bar{x} výběrový průměr
 n počet států EU

Variační koeficient se řadí mezi nejvíce používané charakteristiky variability. Nepočítá se z původních naměřených hodnot, ale jako poměr směrodatné odchylky a průměru. Udává, z kolika procent se v průměru odchylojí jednotlivé hodnoty od aritmetického průměru. (Souček, 2006)

$$V_x = \frac{s_x}{\bar{x}} \quad (5)$$

kde V_x variační koeficient
 s_x směrodatná odchylka
 \bar{x} aritmetický průměr

Variační rozpětí je jednoduchý a rychlý ekonomický ukazatel, ale má pouze orientační charakteristiku variability, která je založena na informaci o maximální a minimální hodnotě ve zkoumaném souboru. (Souček, 2006)

$$R = x_{max} - x_{min} \quad (6)$$

kde R variační rozpětí
 x_{max} maximální naměřená hodnota
 x_{min} minimální naměřená hodnota

6. Praktická část

6.1. Daň z příjmů fyzických osob nebo domácností za rok 2017

V tabulce 25 lze vidět 24 států Evropské unie (dále jen „EU-24“), u nichž jsou uvedena potřebná data za rok 2017 k vytvoření jednotlivých kategorií shluků. Některé státy Evropské unie neposkytly Eurostatu potřebná data, a proto jsou z analyzování vynechány. Těmito státy se rozumí Estonsko, Německo, Maďarsko a Španělsko.

Za EU-24 jsou spočteny aritmetické průměry u všech tří zkoumaných ukazatelů, které nadále slouží k podrobnější analýze v dalších krocích.

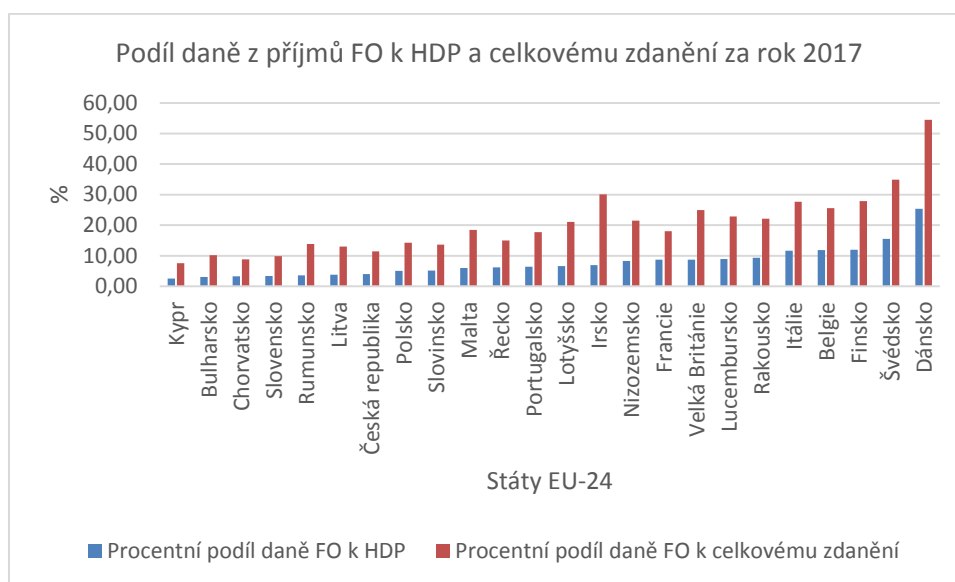
Tabulka 25: Daň z příjmů fyzických osob nebo domácností za rok 2017

Státy EU	Procentní podíl daně FO k HDP	Procentní podíl daně FO k celkovému zdanění	Roční daň na osobu v EUR
Belgie	11,80	25,60	11 518,81
Bulharsko	3,00	10,20	506,09
Česká republika	4,00	11,40	1 508,19
Dánsko	25,40	54,50	27 582,02
Finsko	12,00	27,90	11 272,99
Francie	8,70	18,00	7 490,23
Chorvatsko	3,30	8,80	1 011,17
Irsko	6,90	30,10	9 681,41
Itálie	11,60	27,70	8 950,41
Kypr	2,50	7,50	1 341,89
Litva	3,80	13,00	1 244,33
Lotyšsko	6,60	21,10	2 061,60
Lucembursko	8,90	22,90	18 726,67
Malta	6,00	18,50	3 149,77
Nizozemsko	8,30	21,50	7 335,48
Polsko	5,00	14,30	1 445,89
Portugalsko	6,40	17,70	2 791,32
Rakousko	9,30	22,10	8 248,82
Rumunsko	3,60	13,80	797,19
Řecko	6,20	15,00	3 027,15
Slovensko	3,40	9,90	1 141,17
Slovinsko	5,10	13,60	2 320,04
Švédsko	15,50	34,90	15 416,59
Velká Británie	8,70	24,90	6 651,48
Aritmetický průměr	7,75	20,20	6 467,53

Zdroj: Eurostat, 2020

V následujícím grafu 1 lze vidět podíl daně z příjmů fyzických osob nebo domácností (dále jen „fyzických osob“ či „FO“) jak k HDP, tak k celkovému zdanění za rok 2017. Dánsko a Švédsko mají ze zkoumaných 24 států Evropské unie největší zastoupení u obou dvou ukazatelů. Kypr jej má naopak v obou případech nejnižší. Za zmínku dále stojí Irsko, které má sice až 11. největší procentní podíl daně z příjmů fyzických osob k HDP, avšak k celkovému zdanění je umístěno hned za Dánskem a Švédskem. Česká republika je 7. státem s nejnižším podílem této daně k HDP a 5. k celkovému zdanění za EU-24.

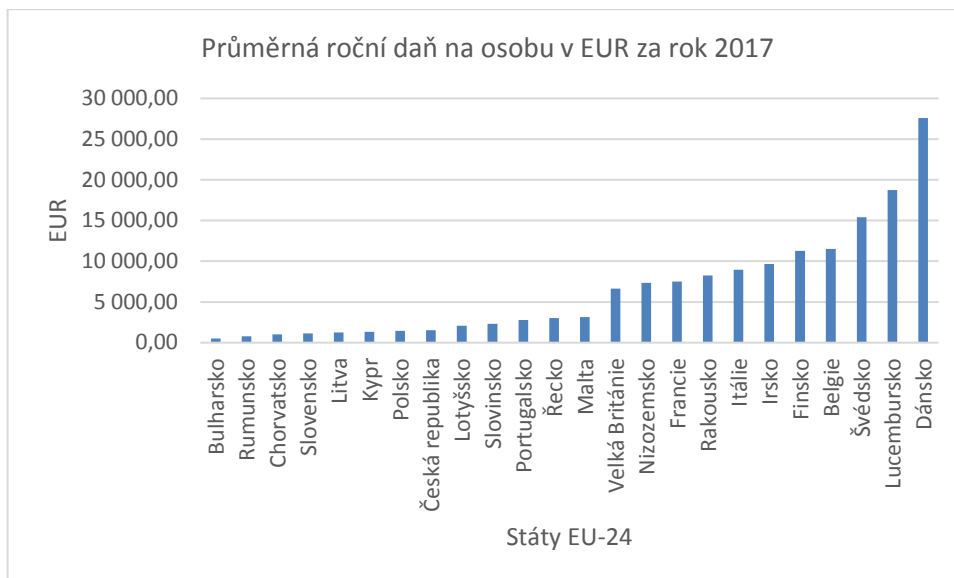
Graf 1: Podíl daně z příjmů FO k HDP a celkovému zdanění za rok 2017

Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování

V grafu 2 lze vidět, kolik EUR ročně v průměru poplatník odvede na dani z příjmů fyzických osob za rok 2017. Největší zastoupení zde má Dánsko, nejmenší naopak Bulharsko. Česká republika je zde 8. státem s nejnižšími odvody na této dani v EU-24.

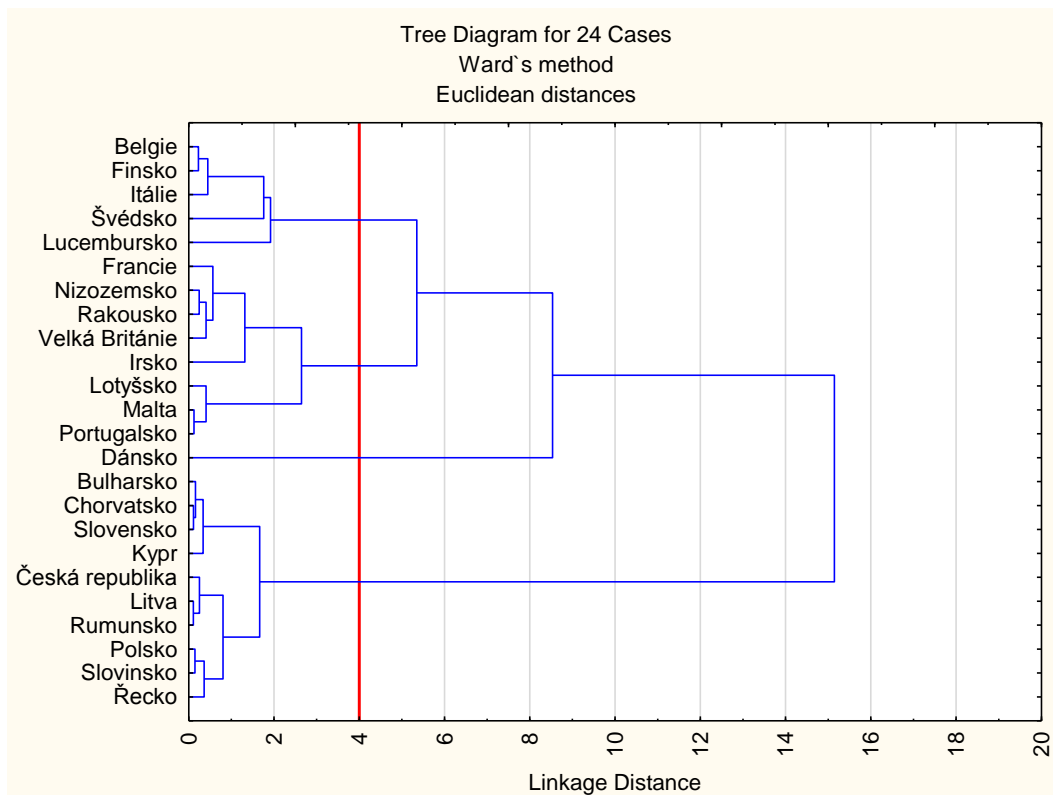
Graf 2: Průměrná roční daň na osobu v EUR za rok 2017

Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování

V grafu 3 je vytvořen dendrogram pro 24 států Evropské unie za rok 2017. Tento dendrogram slouží pro porovnání daně z příjmů fyzických osob.

Graf 3: Dendrogram pro 24 států EU za rok 2017

Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování v programu Statistica 12

Již z dendrogramu je viditelné, že při shlukovací vzdálenosti 4 bodů jsou vytvořeny celkem 4 kategorie shluků, kdy dominantním státem je Dánsko. V tabulce 26 je

zobrazeno podrobnější rozdělení jednotlivých států Evropské unie do konkrétních shluků.

Tabulka 26: Kategorie shluků pro rok 2017

Shluky států	Státy EU
Shluk 1	Dánsko
Shluk 2	Bulharsko, Česká republika, Chorvatsko, Kypr, Litva, Polsko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko
Shluk 3	Belgie, Finsko, Itálie, Lucembursko, Švédsko
Shluk 4	Francie, Irsko, Lotyšsko, Malta, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Velká Británie

Zdroj: Vlastní zpracování v programu Statistica 12

Ve shluku 1 je zařazeno pouze Dánsko, a to z toho důvodu, že se od ostatních členských států značně odlišuje. V tabulkách 27 a 28 lze vidět, že daň z příjmů fyzických osob má největší zastoupení jak k HDP, tak k celkovému zdanění v porovnání s ostatními shluky, a je tak nejvýznamnějším daňovým výnosem.

Zdanění je zde velmi progresivní. Daň z příjmů se zde odvádí nejen na národní, ale i místní úrovni. Zatímco národní daň dosahuje maximální úrovně 15 %, místní toto zdanění může navyšovat až o 27,8 %. Dánsko je proto zemí s nejvyšším zdaněním osobní důchodovou daní v rámci Evropské unie.

Jelikož je zde jedna z nejvyšších průměrných mezd v porovnání s ostatními členskými státy Evropské unie, je také průměrná roční daň na osobu vysoká, a to ve výši 27 582,02 EUR, jak lze vidět v tabulce 29.

Shluk 2 je tvořen Bulharskem, Českou republikou, Chorvatskem, Kypr, Litvou, Polskem, Rumunskem, Řeckem, Slovenskem a Slovinskem.

Z tabulky 27 a 28 je zřejmé, že tento shluk je tvořen státy, kde se daň z příjmů fyzických osob neřadí mezi hlavní daňové výnosy. U Bulharska, Chorvatska, Kypru, Polska, Rumunska a Řecka jsou jimi daně z výroby a dovozu. U České republiky, Litvy, Slovenska a Slovinska jsou to platby sociálního pojištění. Variační rozpětí je u obou zkoumaných ukazatelů rozdílem naměřeným mezi Kypr a Řeckem.

Z tabulky 29 je vidět, že tyto státy mají nejnižší odvody osobní důchodové daně. V průměru poplatník daně odvede 1434,31 EUR ročně. Bulharsko je nejen v tomto

shluku, ale i v celé Evropské unii státem vůbec s nejnižším zdaněním ve výši 10 %, které je jednotné pro všechny poplatníky. Řecko zde naopak vystupuje jako stát s nejvyšší daňovou sazbou, která může dosahovat maximální hodnoty až 45 %. I přes tyto velké rozdíly v daňových sazbách, je zde směrodatná odchylka a variační rozpětí nejmenší oproti ostatním kategoriím shluků. To je zapříčiněno tím, že v Řecku jsou příjmy obyvatel jedny z nejnižších z celé Evropské unie, a proto výše daně není tak významná. Naopak variační koeficient, který je ukazatelem relativní míry variability, je ve všech třech zkoumaných ukazatelích nejvyšší, což značí největší rozdíly mezi jednotlivými státy v porovnání s ostatními kategoriemi shluků. U roční daně na osobu dosahuje až 51,47 %.

Česká republika se nejvíce přibližuje aritmetickému průměru za shluk 2, jak u procentního podílu daně fyzických osob k HDP, tak k celkovému zdanění. U roční daně na osobu se umístila hned za Polskem, tzn. na druhém místě. Řecko je v tomto shluku státem, který se nejvíce přibližuje aritmetickému průměru za EU-24, a to u všech zkoumaných ukazatelů.

Shluk 3 je tvořen Belgií, Finskem, Itálií, Lucemburskem a Švédskem. Tyto státy mají ihned po Dánsku nejvyšší zdanění osobní důchodovou daní.

Z tabulky 29 vyplývá, že poplatník odvede v průměru 13 177,09 EUR ročně na této dani, čemuž se nejvíce přibližuje stát Belgie. Největší rozdíl je zde naměřen mezi Itálií a Lucemburskem, což je důvodem tak vysokého variačního rozpětí a směrodatné odchylky. I přes to, že Lucembursko je státem s nejvyšší průměrnou mzdou v Evropské unii, odvádí se zde, ve srovnání s Dánskem, mnohem nižší daň.

K celkovému zdanění i k HDP má zde daň z příjmů fyzických osob hned po Dánsku nejvyšší podíl, nicméně ani u jednoho státu není tato daň hlavním daňovým výnosem. U Belgie, Finska a Lucemburska jsou sice přímé daně hlavním daňovým výnosem, avšak včetně započítání daně z příjmů právnických osob. U Itálie a Švédska jsou jím daně z výroby a dovozu. Největší rozdíl u obou zkoumaných ukazatelů je naměřen mezi Lucemburskem a Švédskem.

V tomto shluku se Lucembursko nejvíce přibližuje aritmetickému průměru za EU-24, a to jak u procentního podílu daně fyzických osob k HDP, tak k celkovému zdanění. U roční daně na osobu je tomu nejbližší stát Itálie.

Shluk 4 je tvořen Francií, Irskem, Lotyšskem, Maltou, Nizozemskem, Portugalskem, Rakouskem a Velkou Británií. Tento shluk se jako celek nejvíce přibližuje aritmetickému průměru za EU-24, a to ve všech zkoumaných ukazatelích.

Z údajů tabulky 27 lze předpokládat, že ani jeden stát v tomto shluku nemá daň z příjmů jako hlavní daňový výnos. Pokud by byly brány celkové přímé daně, tzn. se započítáním daně z příjmů právnických osob jako tomu bylo u shluku 3, jsou tak u Irska, Malty a Velké Británie hlavním daňovým výnosem. U Francie, Nizozemska a Rakouska jsou jím platby sociálního pojištění. U Lotyšska a Portugalska jsou to pak daně z výroby a dovozu. Variační rozpětí je zde naměřeným rozdílem mezi Maltou a Rakouskem. Nejvíce se aritmetickému průměru za shluk přibližuje Irsko a za EU-24 Nizozemsko.

Z tabulky 28 lze vidět, že variační rozpětí má v tomto shluku nejvyšší hodnotu v porovnání s ostatními shluky, což je zapříčiněno rozdílem mezi podílem daně k celkovému zdanění v Portugalsku a Irsku. Nejvíce se zde aritmetickému průměru za shluk přibližuje Nizozemsko a za EU-24 Lotyšsko.

Největší rozdíl v odváděné dani je naměřen mezi Lotyšskem a Irskem. Placená daň na osobu ve Velké Británii se nejvíce podobá jak aritmetickému průměru za shluk, který je uveden v tabulce 29, tak i za EU-24.

Tabulka 27: Procentní podíl daně FO k HDP za rok 2017

Název shluku	Procentní podíl daně FO k HDP			
	Aritmetický průměr	Směrodatná odchylka	Variační koeficient	Variační rozpětí
Shluk 1	25,40	-	-	-
Shluk 2	3,99	1,12	0,2814	3,70
Shluk 3	11,96	2,35	0,1963	6,60
Shluk 4	7,61	1,27	0,1668	3,30

Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování

Tabulka 28: Procentní podíl daně FO k celkovému zdanění za rok 2017

Název shluku	Procentní podíl daně FO k celkovému zdanění			
	Aritmetický průměr	Směrodatná odchylka	Variační koeficient	Variační rozpětí
Shluk 1	54,50	-	-	-
Shluk 2	11,75	2,56	0,2178	7,50
Shluk 3	27,80	4,45	0,1601	12,00
Shluk 4	21,74	4,16	0,1915	12,40

Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování

Tabulka 29: Roční daň na osobu v EUR za rok 2017

Název shluku	Roční daň na osobu v EUR			
	Aritmetický průměr	Směrodatná odchylka	Variační koeficient	Variační rozpětí
Shluk 1	27 582,02	-	-	-
Shluk 2	1 434,31	738,20	0,5147	2 521,07
Shluk 3	13 177,09	3 874,71	0,2940	9 776,26
Shluk 4	5 926,26	2 851,71	0,4812	7 619,81

Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování

6.2. Daň z příjmů fyzických osob nebo domácností za rok 2018

V tabulce 30 lze vidět 24 států Evropské unie (dále jen „EU-24“), u nichž jsou uvedena potřebná data za rok 2018 k vytvoření jednotlivých kategorií shluků. Jak již bylo výše zmíněno, některé státy Evropské unie neposkytly Eurostatu potřebná data, a proto jsou z analýzy vynechány. Těmito státy se rozumí Estonsko, Německo, Maďarsko a Španělsko.

V této části jsou u jednotlivých kategorií shluků zkoumány rozdíly, které vznikly se srovnávaným rokem 2017. Za EU-24 jsou opět spočteny aritmetické průměry u všech tří zkoumaných ukazatelů, které nadále slouží k podrobnější analýze v dalších krocích.

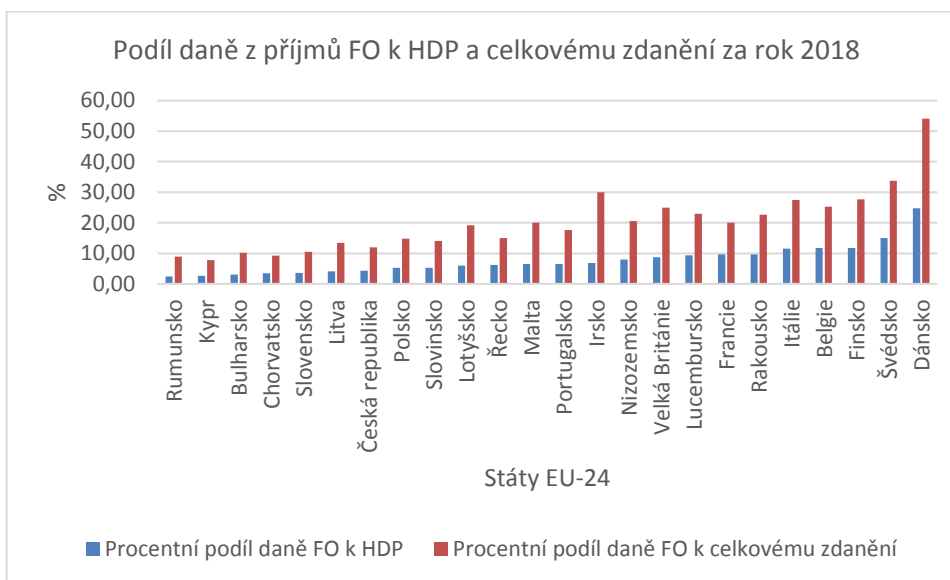
Tabulka 30: Daň z příjmů fyzických osob nebo domácností za rok 2018

Státy EU	Procentní podíl daně FO k HDP	Procentní podíl daně FO k celkovému zdanění	Roční daň na osobu v EUR
Belgie	11,70	25,30	11 484,91
Bulharsko	3,00	10,20	554,48
Česká republika	4,30	12,00	1 749,83
Dánsko	24,70	54,10	26 927,27
Finsko	11,70	27,70	11 126,57
Francie	9,60	20,00	8 462,61
Chorvatsko	3,50	9,20	1 123,31
Irsko	6,80	30,00	10 174,77
Itálie	11,50	27,50	8 988,67
Kypr	2,60	7,80	1 418,21
Litva	4,10	13,40	1 387,92
Lotyšsko	6,00	19,20	1 994,85
Lucembursko	9,30	23,00	20 139,93
Malta	6,50	20,00	3 421,37
Nizozemsko	8,00	20,50	7 205,78
Polsko	5,30	14,80	1 636,39
Portugalsko	6,50	17,60	2 884,44
Rakousko	9,60	22,60	8 765,64
Rumunsko	2,40	8,90	581,59
Řecko	6,20	15,00	3 046,39
Slovensko	3,60	10,50	1 269,64
Slovinsko	5,30	14,10	2 535,45
Švédsko	15,00	33,80	14 376,88
Velká Británie	8,70	25,00	6 794,85
Aritmetický průměr	7,75	20,09	6 585,49

Zdroj: Eurostat, 2020

V následujícím grafu 4 lze vidět podíl daně z příjmů fyzických osob nebo domácností (dále jen „fyzických osob“ či „FO“) jak k HDP, tak k celkovému zdanění za rok 2018. Dánsko a Švédsko mají stejně jako za rok 2017 i zde největší zastoupení u obou dvou ukazatelů. Naopak nejmenší podíl k HDP má tentokrát Rumunsko. K celkovému zdanění jím zůstává stát Kypr. Česká republika je i nadále 7. státem s nejnižším podílem této daně k HDP a k celkovému zdanění se posunula na 6. nejnižší příčku za EU-24.

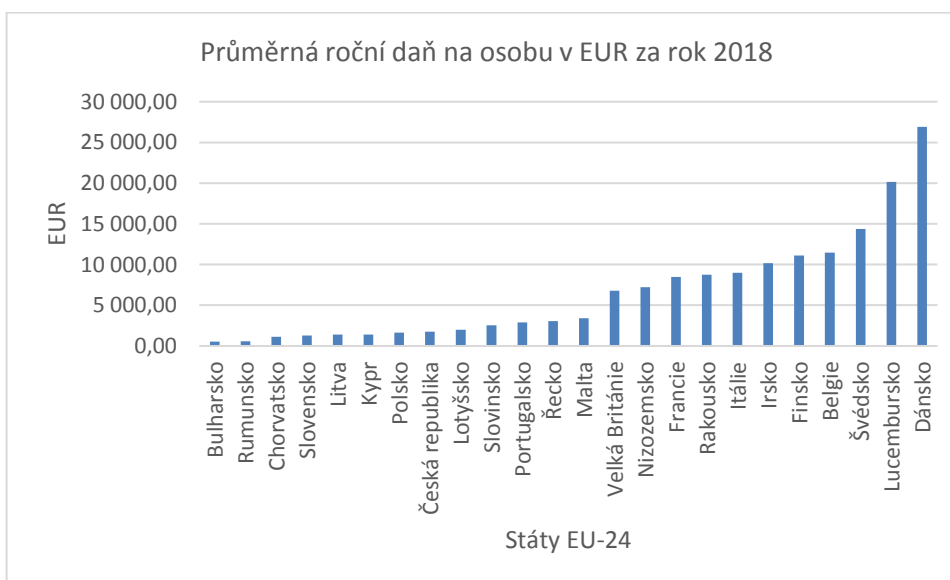
Graf 4: Podíl daně z příjmů FO k HDP a celkovému zdanění za rok 2018

Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování

V grafu 5 lze vidět, kolik EUR ročně v průměru poplatník odvede na dani z příjmů fyzických osob za rok 2018. Pořadí států je zde stejné jako v předchozím roce 2017.

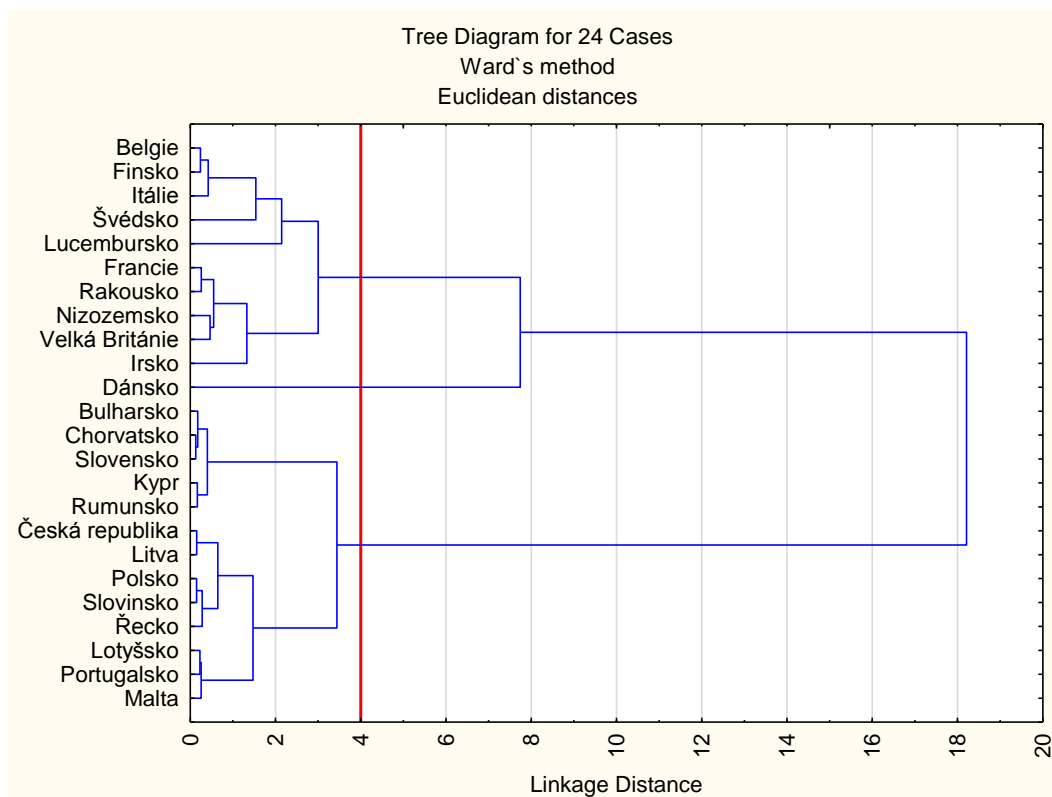
Graf 5: Průměrná roční daň na osobu v EUR za rok 2018

Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování

V grafu 6 lze vidět dendrogram pro porovnání daně z příjmů fyzických osob, zde za rok 2018. Podmínky pro vytvoření dendrogramu zůstaly stejné.

Graf 6: Dendrogram pro 24 států EU za rok 2018

Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování v programu Statistica 12

Z dendrogramu je patrné, že oproti roku 2017 se vytvořily shluky pouze 3. Shlukovací vzdálenost byla ponechána ve velikosti 4 pro lepší porovnání mezi roky 2017 a 2018. V následující tabulce 31 je zobrazeno podrobnější rozdělení jednotlivých států Evropské unie do konkrétních shluků.

Tabulka 31: Kategorie shluků pro rok 2018

Shluky států	Státy EU
Shluk 1	Dánsko
Shluk 2	Belgie, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko, Rakousko, Švédsko, Velká Británie
Shluk 3	Bulharsko, Česká republika, Chorvatsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Malta, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko

Zdroj: Vlastní zpracování v programu Statistica 12

Shluk 1 je opět tvořen pouze Dánskem, kde daň z příjmů fyzických osob zůstává hlavním daňovým výnosem. Oproti roku 2017 zde došlo k poklesu podílu daně z příjmů fyzických osob k HDP o 0,70 % a k celkovému zdanění o 0,40 %. U roční placené daně na osobu je pozorováno taktéž snížení ve výši 654,75 EUR. Dánsko stále zůstává zemí s nejvyšším zdaněním osobní důchodovou daní v rámci Evropské unie.

Shluk 2 je tvořen celkem deseti státy. Lze vidět, že do tohoto shluku spadá Belgie, Finsko, Itálie, Lucembursko a Švédsko, které v roce 2017 představovaly shluk 3, a dále Francie, Irsko, Nizozemsko, Rakousko a Velká Británie, které byly v předchozím roce součástí shluku 4. Tento shluk se jako celek nejvíce přibližuje aritmetickému průměru za EU-24, a to ve všech zkoumaných ukazatelích.

K největšímu celkovému poklesu v tomto shluku oproti roku 2017 došlo ve Švédsku. Naopak u Francie je zpozorován největší nárůst podílu daně z příjmů fyzických osob jak k HDP o 0,90 %, tak k celkovému zdanění o 2,00 %. Lucembursko je státem s největším vzrůstem průměrné roční daně na osobu za EU-24 ve výši 1 413,26 EUR.

Stejně jako v roce 2017 ani zde není žádný stát, který má daň z příjmů fyzických osob jako hlavní daňový výnos. U států Belgie, Finska, Irska, Lucemburska a Velké Británie se jím stávají celkové přímé daně, tzn. po započítání daně z příjmů právnických osob. U Itálie a Švédska jsou hlavním daňovým výnosem daně z výroby a dovozu. U Francie, Nizozemska a Rakouska to jsou pak platby na sociální pojištění. Největší rozdíl je zde naměřen mezi Irskem a Švédskem ve výši 8,20 %, jak lze vidět z tabulky 32. Aritmetickému průměru za shluk se nejvíce přibližuje Rakousko, za EU-24 je to Nizozemsko.

Jelikož Francie náležela v roce 2017 do shluku 4 a Švédsko do shluku 3, je variační rozpětí u daně z příjmů fyzických osob k celkovému zdanění poměrně veliké, konkrétně ve výši 13,80 %, což ukazuje tabulka 33. Aritmetickému průměru za EU-24 se v tomto ukazateli nejvíce přibližuje Nizozemsko, za shluk je to pak Belgie.

V průměru zde poplatník odvede 10 752,06 EUR ročně, čemuž se nejvíce přibližuje stát Finsko. Největší rozdíl v placené dani je mezi Lucemburskem a Velkou Británií, která se nejvíce přibližuje aritmetickému průměru za EU-24.

Shluk 3 tvoří Bulharsko, Česká republika, Chorvatsko, Kypr, Litva, Polsko, Rumunsko, Řecko, Slovensko a Slovinsko, které v roce 2017 tvořily shluk 2, a dále Lotyšsko, Malta, Portugalsko, které byly součástí shluku 4.

K největšímu celkovému poklesu v tomto shluku, v porovnání s rokem 2017, došlo v Rumunsku, konkrétně u podílu daně fyzických osob k HDP o 1,20 % a k celkovému zdanění o 4,90 % a v průměru poplatník odvedl o 215,6 EUR méně. Naopak největší růst ve shluku 3 byl zaznamenán na Maltě, kde se daň z příjmů fyzických osob k HDP zvýšila o 0,50 %, k celkovému zdanění o 1,50 % a roční odvedená daň na osobu o 271,60 EUR.

Tento shluk je tvořen státy, které nemají zkoumanou daň jako hlavní daňový výnos. Její zastoupení k HDP je velmi nízké, toto lze vidět v tabulce 32. Pouze u jediné Malty jsou celkové přímé daně hlavním daňovým výnosem. U Bulharska, Chorvatska, Kypru, Polska a Řecka jsou tím daně z výroby a dovozu. U České republiky, Litvy, Rumunska, Slovenska a Slovinska jsou to platby na sociální pojištění. Lze vidět, že oproti roku 2017 zde proběhla změna u Rumunska, které mělo v předchozím období jako hlavní daňový výnos právě daně z výroby a dovozu.

Z údajů tabulky 33 lze předpokládat, že nízký podíl daně z příjmů fyzických osob značí malý význam této daně k celkovému zdanění. Největší rozdíl je zde zaznamenán mezi Kypru a Maltou v rozpětí 12,20 %.

Poplatník náležející do konkrétního státu v tomto shluku v průměru zaplatí 1 815, 68 EUR na této dani, což lze vidět z tabulky 34. Největší rozdíl v odváděné dani je naměřen mezi Bulharskem a Maltou.

Dle variačních koeficientů lze říci, že jednotlivé státy v tomto shluku se v porovnání s ostatními kategoriemi shluků od sebe nejvíce odlišují.

Česká republika se nejvíce přibližuje aritmetickému průměru za shluk 3. Jak u procentního podílu daně fyzických osob k HDP, tak u roční odvedené daně. U procentního podílu daně z příjmů fyzických osob k celkovému zdanění je to stát Litva. Malta je v tomto shluku státem, který se nejvíce přibližuje aritmetickému průměru za EU-24, a to u všech tří zkoumaných ukazatelů.

Tabulka 32: Procentní podíl daně FO k HDP za rok 2018

Název shluku	Procentní podíl daně FO k HDP			
	Aritmetický průměr	Směrodatná odchylka	Variační koeficient	Variační rozpětí
Shluk 1	24,70	-	-	-
Shluk 2	10,19	2,34	0,2299	8,20
Shluk 3	4,56	1,49	0,3267	4,10

Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování

Tabulka 33: Procentní podíl daně FO k celkovému zdanění za rok 2018

Název shluku	Procentní podíl daně FO k celkovému zdanění			
	Aritmetický průměr	Směrodatná odchylka	Variační koeficient	Variační rozpětí
Shluk 1	54,10	-	-	-
Shluk 2	25,54	4,32	0,1692	13,80
Shluk 3	13,28	3,97	0,2992	12,20

Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování

Tabulka 34: Roční daň na osobu v EUR za rok 2018

Název shluku	Roční daň na osobu v EUR			
	Aritmetický průměr	Směrodatná odchylka	Variační koeficient	Variační rozpětí
Shluk 1	26 927,27	-	-	-
Shluk 2	10 752,06	3 983,50	0,3705	13 345,07
Shluk 3	1 815,68	915,33	0,5041	2 866,89

Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování

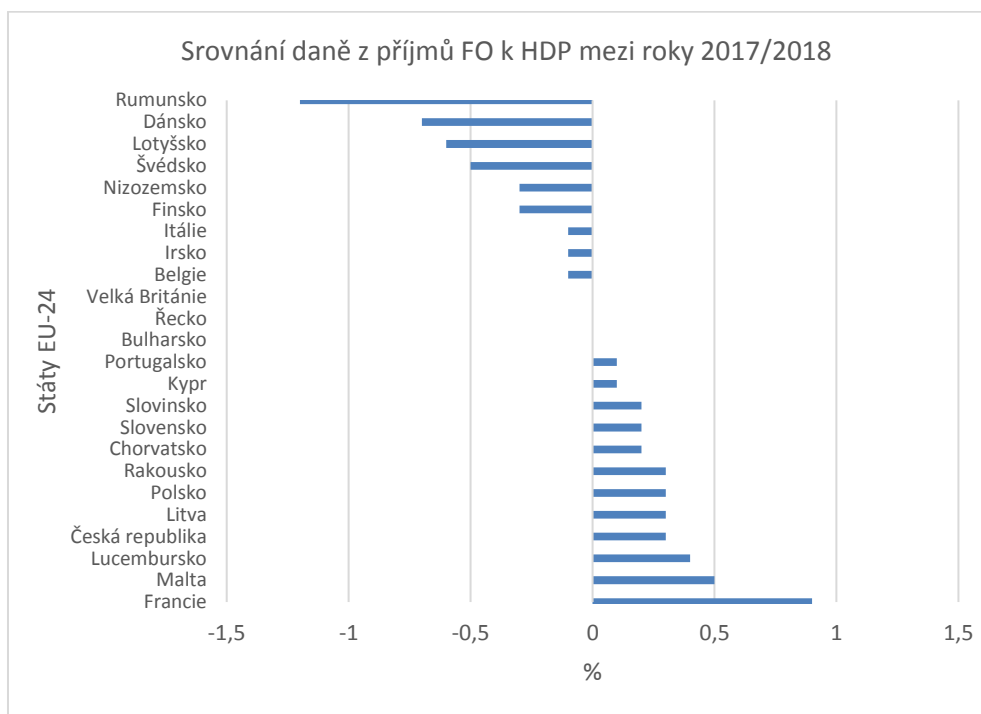
6.3. Srovnání daně z příjmů fyzických osob nebo domácností mezi roky 2017/2018

V grafu 7 lze vidět zvýšení či snížení podílu daně fyzických osob nebo domácností k HDP v jednotlivých státech mezi roky 2017 a 2018.

Z 9 členských států Evropské unie, kde došlo ke snížení podílu této daně k HDP, byl největší pokles zaznamenán v Rumunsku ve výši 1,2 %. Naopak ve 12 členských státech Evropské unie došlo ke zvýšení tohoto podílu, kdy ve Francii byl zaznamenán nejvyšší vzrůst ve výši 0,9 %. V Bulharsku, Řecku a Velké Británii nedošlo k žádné změně.

Česká republika je 4. státem s největším vzrůstem podílu daně z příjmů fyzických osob nebo domácností k HDP, a to ve výši 0,3 %.

Graf 7: Srovnání daně z příjmů FO k HDP mezi roky 2017/2018

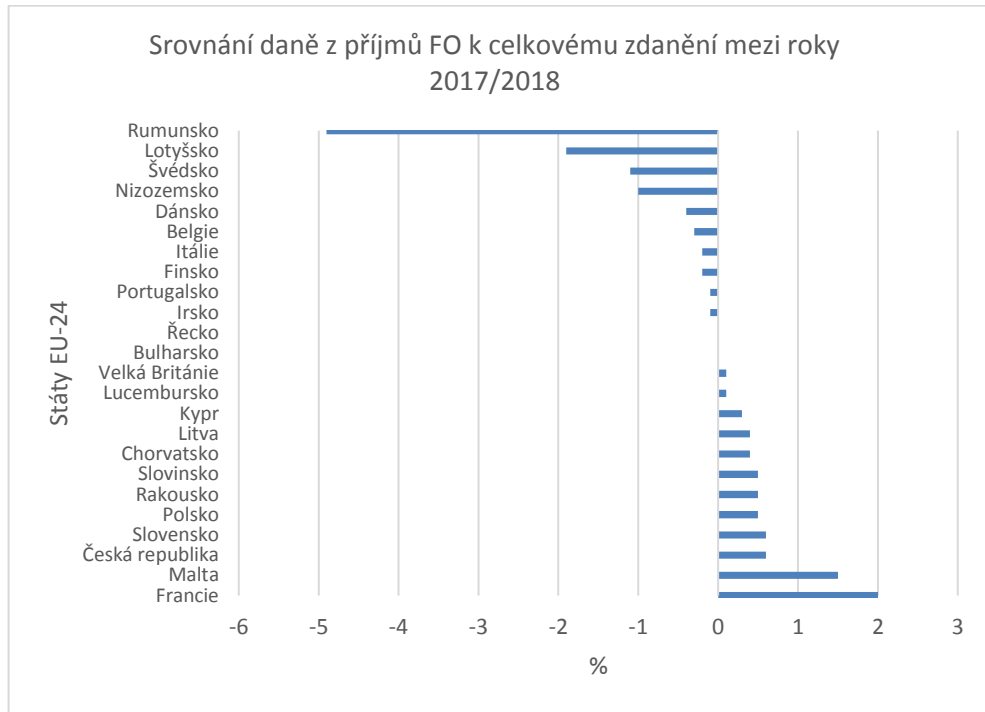
Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování

V grafu 8 lze vidět zvýšení či snížení podílu daně fyzických osob nebo domácností k celkovému zdanění v jednotlivých státech mezi roky 2017 a 2018.

Z 10 členských států Evropské unie, kde došlo ke snížení podílu této daně k HDP, byl největší pokles zaznamenán v Rumunsku ve výši 4,9 %. Naopak ve 12 členských státech Evropské unie došlo ke zvýšení tohoto podílu, kdy ve Francii byl zaznamenán nejvyšší vzrůst ve výši 2,00 %. V Bulharsku a Řecku nedošlo k žádné změně.

Česká republika se Slovenskem jsou státy se 3. největším vzrůstem podílu daně z příjmů fyzických osob nebo domácností k celkovému zdanění, a to ve výši 0,6 %.

Graf 8: Srovnání daně z příjmů FO k celkovému zdanění mezi roky 2017/2018

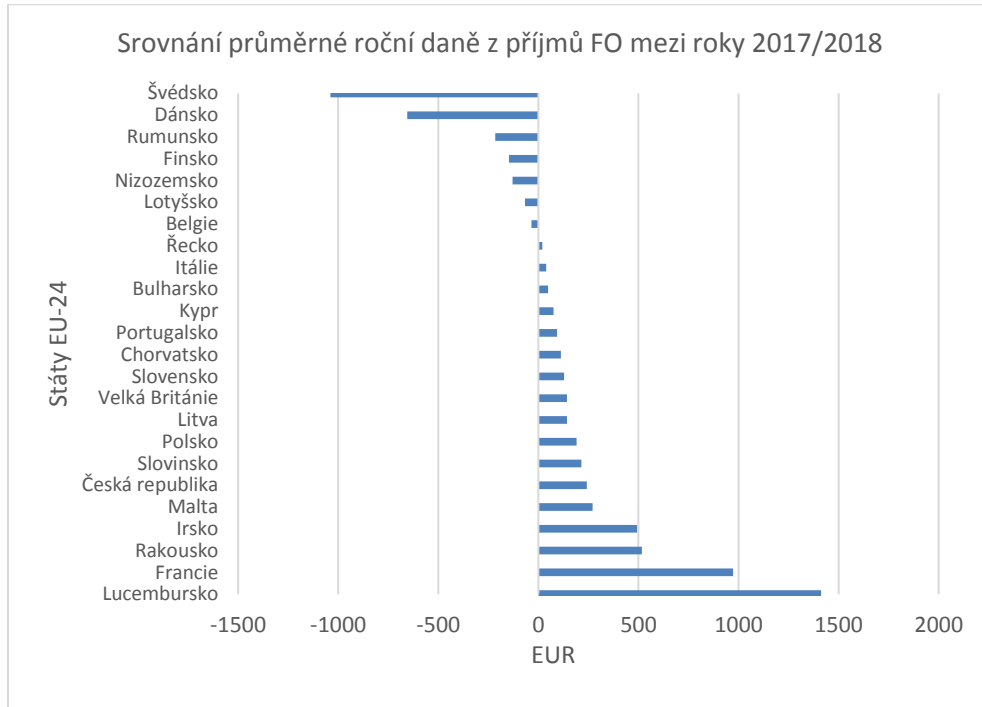
Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování

V grafu 9 lze vidět zvýšení či snížení průměrné roční daně z příjmů fyzických osob nebo domácností v jednotlivých státech mezi roky 2017 a 2018.

Ze 7 členských států Evropské unie, kde došlo ke snížení průměrné roční daně z příjmů, byl největší pokles zaznamenán ve Švédsku, a to o 1 039,71 EUR. Naopak v 17 členských státech Evropské unie došlo ke zvýšení průměrné roční daně z příjmů, kdy v Lucembursku byl zaznamenán nejvyšší vzrůst ve výši 1 413,26 EUR.

Česká republika je 6. státem s největším vzrůstem průměrné roční daně z příjmů fyzických osob nebo domácností ve výši 241,65 EUR.

Graf 9: Srovnání průměrné roční daně z příjmů FO mezi roky 2017/2018

Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování

6.4. Daň z příjmů fyzických osob nebo domácností včetně zisků z držby aktiv za rok 2017

V tabulce 35 lze vidět 28 států Evropské unie (dále jen „EU-28“), u nichž jsou uvedena potřebná data za rok 2017 k vytvoření jednotlivých kategorií shluků. V této části praktické práce jsou tedy data kompletní.

Za EU-28 jsou spočteny aritmetické průměry u všech tří zkoumaných ukazatelů, které nadále slouží k podrobnější analýze v dalších krocích. Lze vidět, že v porovnání s předchozí částí v praktické části, kde je zkoumáno pouze 24 států Evropské unie, se aritmetické průměry nijak zvlášť neliší.

U poloviny států Evropské unie se uvedená data v tabulce 35 ve srovnání s částí „Daň z příjmů fyzických osob nebo domácností za rok 2017“ vůbec nezměnila. Těmito státy jsou Belgie, Česká republika, Dánsko, Francie, Chorvatsko, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko a Slovinsko. Naopak u Bulharska, Finska, Irska, Itálie, Kypru, Malty, Švédska a Velké Británie ke změně ve zveřejněných datech na Eurostatu došlo.

V této části praktické práce jsou zkoumány i státy Estonsko, Maďarsko, Německo a Španělsko, tedy země, u kterých v první polovině praktické práce chyběla data potřebná k analyzování.

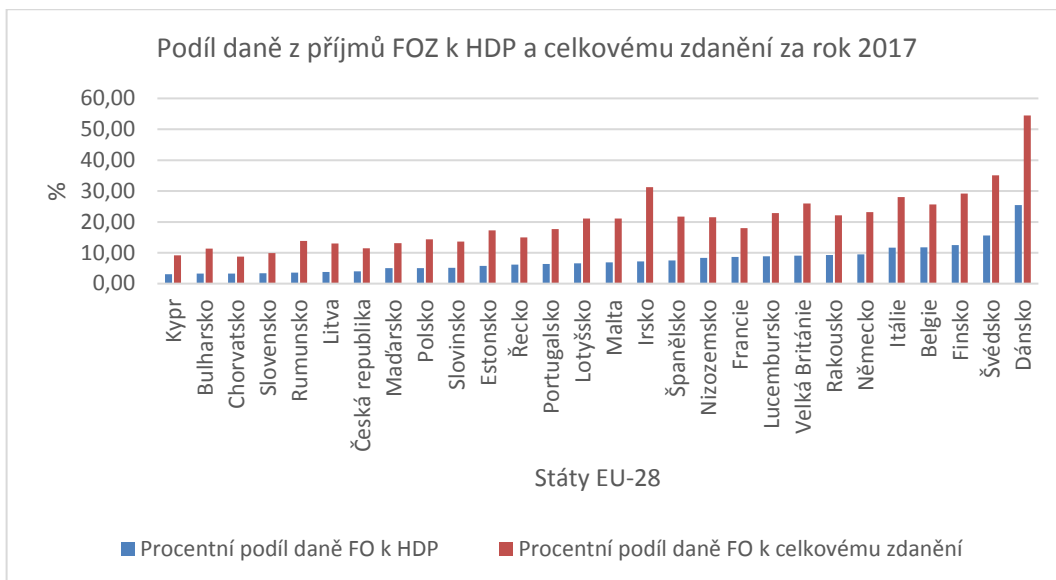
Tabulka 35: Daň z příjmů fyzických osob nebo domácností včetně zisků z držby aktiv za rok 2017

Státy EU	Procentní podíl daně FOZ k HDP	Procentní podíl daně FOZ k celkovému zdanění	Roční daň na osobu v EUR
Belgie	11,80	25,60	11 518,81
Bulharsko	3,30	11,30	562,35
Česká republika	4,00	11,40	1 508,19
Dánsko	25,40	54,50	27 582,02
Estonsko	5,70	17,30	2 147,60
Finsko	12,50	29,20	11 767,37
Francie	8,70	18,00	7 490,23
Chorvatsko	3,30	8,80	1 011,17
Irsko	7,20	31,20	10 031,06
Itálie	11,70	28,00	9 052,71
Kypr	3,00	9,20	1 638,38
Litva	3,80	13,00	1 244,33
Lotyšsko	6,60	21,10	2 061,60
Lucembursko	8,90	22,90	18 726,67
Maďarsko	5,00	13,10	1 443,61
Malta	6,90	21,10	3 592,63
Německo	9,50	23,20	7 589,72
Nizozemsko	8,30	21,50	7 335,48
Polsko	5,00	14,30	1 445,89
Portugalsko	6,40	17,70	2 791,32
Rakousko	9,30	22,10	8 248,82
Rumunsko	3,60	13,80	797,19
Řecko	6,20	15,00	3 027,15
Slovensko	3,40	9,90	1 141,17
Slovinsko	5,10	13,60	2 320,04
Španělsko	7,50	21,70	4 650,92
Švédsko	15,60	35,10	15 503,19
Velká Británie	9,10	26,00	6 961,90
Aritmetický průměr	7,74	20,34	6 185,41

Zdroj: Eurostat, 2020

V následujícím grafu 10 lze vidět podíl daně z příjmů fyzických osob nebo domácností včetně zisků z držby aktiv (dále jen „fyzických osob včetně zisků“ či „FOZ“) jak k HDP, tak k celkovému zdanění za rok 2017. Dánsko a Švédsko mají ze zkoumaných 28 států Evropské unie opět největší zastoupení u obou dvou ukazatelů. Naopak nejmenší podíl k HDP zde má Kypr a k celkovému zdanění je to tentokrát stát Chorvatsko. Česká republika zůstává 7. státem s nejnižším podílem této daně k HDP a 5. k celkovému zdanění za EU-28, tak jako tomu bylo v první polovině praktické práce.

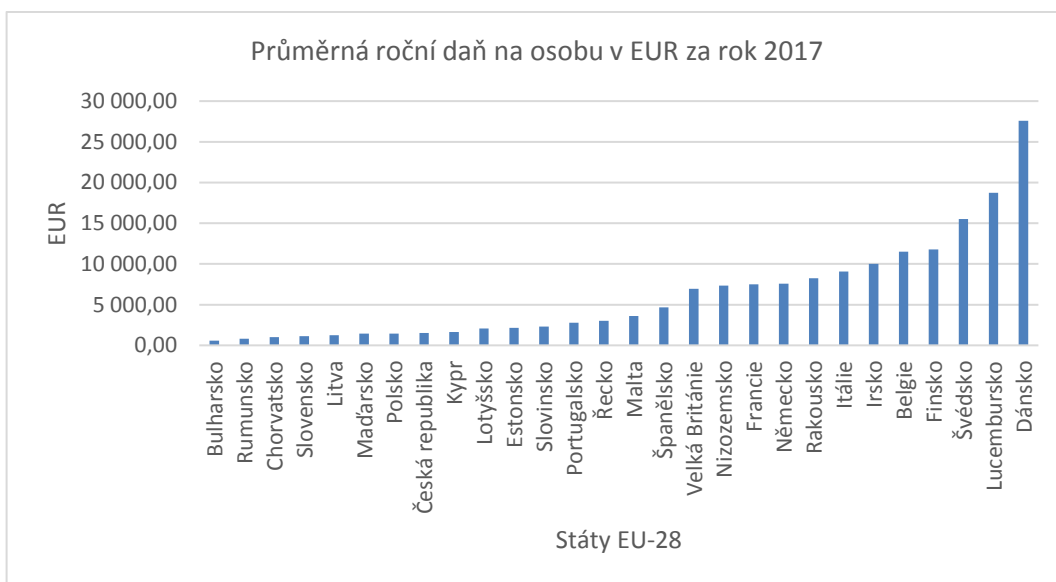
Graf 10: Podíl daně z příjmů FOZ k HDP a celkovému zdanění za rok 2017

Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování

V grafu 11 lze vidět, kolik EUR ročně v průměru poplatník odvede na dani z příjmů fyzických osob včetně zisků za rok 2017. Největší zastoupení zde má Dánsko, nejmenší naopak Bulharsko, tak jako tomu bylo v první části praktické práce. I přes to, že se změnilo pořadí států díky zařazení zbývajících 4 států, zůstává Česká republika i zde 8. státem s nejnižšími ročními odvody na této dani v EU-28.

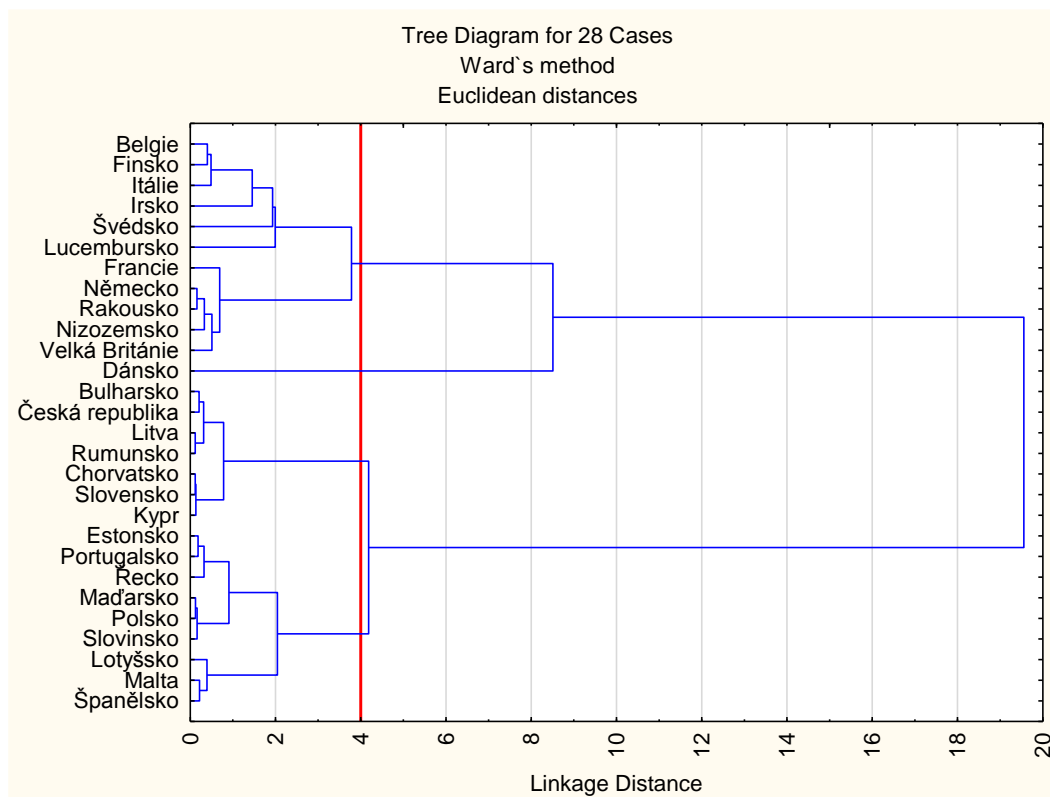
Graf 11: Průměrná roční daň na osobu v EUR za rok 2017

Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování

V grafu 12 je vytvořen dendrogram pro 28 států Evropské unie za rok 2017. Tento dendrogram slouží pro porovnání daně z příjmů fyzických včetně zisků. Podmínky pro vytvoření dendrogramu jsou stejné jako v první polovině praktické části.

Graf 12: Dendrogram pro 28 států EU za rok 2017

Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování v programu Statistica 12

Již z dendrogramu je zřejmé, že při shlukovací vzdálenosti 4 bodů jsou vytvořeny celkem 4 kategorie shluků, kdy dominantním státem je opět Dánsko. V tabulce 36 je zobrazeno podrobnější rozdělení jednotlivých států Evropské unie do konkrétních shluků.

Tabulka 36: Kategorie shluků pro rok 2017

Shluky států	Státy EU
Shluk 1	Dánsko
Shluk 2	Bulharsko, Česká republika, Chorvatsko, Kypr, Litva, Rumunsko, Slovensko
Shluk 3	Estonsko, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Portugalsko, Řecko, Slovinsko, Španělsko
Shluk 4	Belgie, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Německo, Nizozemsko, Rakousko, Švédsko, Velká Británie

Zdroj: Vlastní zpracování v programu Statistica 12

Shluk 1 je tvořen opět pouze Dánskem, které je jedním ze 16 států, kde se zkoumaná data nezměnila. I přes to, že je v této části zkoumáno již všech 28 států Evropské unie, zůstává Dánsko i nadále státem s nejvyšším zdaněním osobní důchodovou daní v rámci EU-28 a daň z příjmů je stále hlavním daňovým výnosem.

Shluk 2 je tvořen Bulharskem, Českou republikou, Chorvatskem, Kypr, Litvou, Rumunskem a Slovenskem. Zde jsou již vidět změny v tvorbě shluku ve srovnání s první částí praktické práce, kdy je řešena pouze daň z příjmů fyzických osob nebo domácností za rok 2017, a to konkrétně u Polska, Řecka a Slovinska, které jsou nyní součástí shluku 3.

V tomto shluku jsou pouze u Bulharska a Kypru zjištěny určité změny. V Bulharsku představuje daň ze zisků z držby aktiv 0,30 % na HDP, 1,10 % na celkovém zdanění a v průměru na ni zaplatí poplatník 56,26 EUR ročně. Na Kypru je tato daň o něco málo vyšší a tvoří 0,50 % na HDP, 1,70 % na celkovém zdanění a v průměru na ni poplatník odvede 296,49 EUR ročně.

Z tabulky 37 je zřejmé, že státy tvořící tento shluk nemají daň z příjmů fyzických osob včetně zisků jako hlavní daňový výnos. U Bulharska, Chorvatska, Kypru a Rumunska jsou jím daně z výroby a dovozu. V České republice, Litvě a Slovensku jsou to platby na sociální pojištění. Ekonomické ukazatele svědčí o tom, že se zde státy od sebe téměř neodlišují ve srovnání s ostatními kategoriemi shluků. Nejvíce se aritmetickému průměru za shluk přibližuje Slovensko, za EU-28 je to Česká republika.

Státy v tomto shluku mají nejnižší podíl zkoumané daně k celkovému zdanění, jak lze vidět v tabulce 38. Největší rozdíl je zde naměřen mezi Chorvatskem a Rumunskem. Aritmetickému průměru za shluk se nejvíce přibližuje Bulharsko, za EU-28 je to pak Rumunsko.

Jak lze vidět z tabulky 39, poplatník náležející do konkrétního státu v tomto shluku odvede na této dani nejméně. Největší rozdíl je naměřen mezi Bulharskem a Kypr. Bulharsko i zde zůstává státem s nejnižším zdaněním v EU-28. Aritmetickému průměru se za shluk nejvíce přibližuje Slovensko, za EU-28 je to stát Kypr.

Shluk 3 je tvořen Estonskem, Lotyšskem, Maďarskem, Maltou, Polskem, Portugalskem, Řeckem, Slovinskem a Španělskem. Toto složení je zcela odlišné v porovnání se shlukem 3 za rok 2017 z první části praktické práce, a to z toho důvodu,

že se zde objevují zbývající státy Evropské unie. Tento shluk se nejvíce rovná aritmetickým průměrům za EU-28 u všech tří zkoumaných ukazatelů

V tomto shluku jsou pouze u Malty zjištěny změny v jednotlivých datech. Na Maltě představuje daň ze zisků z držby aktiv 0,90 % na HDP, 2,60 % na celkovém zdanění a v průměru na ni zaplatí poplatník 442,86 EUR ročně. U Estonska, Maďarska a Španělska nelze provést porovnání z toho důvodu, že tyto státy neposkytly v první části praktické části data. U ostatních států, které tvoří tento shluk, zůstala zveřejněná data stejná.

Z tabulky 37 je vidět, že rozdíly mezi jednotlivými státy jsou poměrně malé. Ani u jednoho státu v tomto shluku není tato daň hlavním daňovým výnosem. U Malty jsou sice přímé daně hlavním daňovým výnosem, ale je to včetně započítání daně z příjmů právnických osob. U Estonska, Lotyšska, Maďarska, Polska, Portugalska a Řecka jsou to daně z výroby a dovozu. U Slovinska a Španělska jsou jím pak platby na sociální pojištění. Nejvíce se u tohoto ukazatele aritmetickému průměru za shluk přibližuje stát Řecko, za EU-28 je to Španělsko.

K celkovému zdanění má zkoumaná daň v průměru 17,21% podíl, kterému se nejvíce přibližuje Estonsko. Aritmetickému průměru za EU-28 je to stát Lotyšsko společně s Maltou. Z variačního koeficientu z tabulky 38 lze vidět, že jednotlivé státy se zde od sebe odchyľují nejvíce v porovnání s ostatními kategoriemi shluků. Největší rozdíl je zde naměřen mezi Maďarskem a Španělskem.

Nejvíce se v odváděné dani odlišují státy Maďarsko a Španělsko. V průměru se zde státy odchyľují od aritmetického průměru nejvíce v porovnání s ostatními kategoriemi shluků, jak lze vidět z tabulky 39. Aritmetickému průměru za shluk se nejvíce přibližuje stát Portugalsko, za EU-28 je to Španělsko.

Shluk 4 má opět odlišné složení než dosud vytvořené shluky. Je tvořen Belgií, Francií, Lucemburskem, Nizozemskem a Rakouskem, jakožto státy, u kterých se zveřejněná data v porovnání s daní z příjmů fyzických osob nebo domácností za rok 2017 nezměnila. Objevuje se zde i Německo, které je jedním ze čtyř států Evropské unie, u něhož v první části chyběla potřebná data k analyzování. Dále jsou zde státy, u kterých nastala určitá změna ve zveřejněných datech, konkrétně u Finska, Irska, Itálie, Švédska a Velké Británie.

Ve Finsku představuje daň ze zisků z držby aktiv největší podíl, a to 0,50 % na HDP, 1,30 % na celkovém zdanění a v průměru na ni zaplatí poplatník 494,38 EUR ročně. U Irska je to 0,3 % na HDP, 1,1 % na celkovém zdanění a v průměru za ni poplatník odvede 349,65 EUR ročně. U Itálie tato daň představuje 0,10 % podíl na HDP, 0,30 % na celkovém zdanění a v průměru na ni poplatník odvede 102,30 EUR ročně. U Švédska je podíl této daně nejnižší a představuje 0,10% podíl na HDP, 0,20 % na celkovém zdanění a v průměru poplatník odvede 86,6 EUR ročně. Ve Velké Británii má tato daň 0,40% podíl na HDP, 1,10 % na celkovém zdanění a představuje v průměru 310,42 EUR ročně.

Z údajů tabulky 37 je zřejmé, že tento shluk tvoří státy, které mají hned po Dánsku největší zdanění osobní důchodovou daní. Ani u jednoho státu však není tato daň hlavním daňovým výnosem. U Belgie, Finska, Irska, Lucemburska a Velké Británie jsou sice přímé daně hlavním zdrojem příjmů, avšak včetně započítání daně z příjmů právnických osob. U Itálie a Švédska jsou hlavním daňovým výnosem daně z výroby a dovozu. U Francie, Nizozemska, Rakouska a Německa jsou jím pak platby na sociální pojištění. Variační koeficient značí velké odlišnosti mezi jednotlivými státy, konkrétně největší rozdíl je zaznamenán mezi Švédskem a Irskem. Nejvíce se aritmetickému průměru za shluk přibližuje stát Německo, za EU-28 je to Irsko.

Z tabulky 38 lze vidět, že je zde naměřeno největší variační rozpětí ve výši 17,10 %, které je rozdílem mezi Švédskem a Francií. Nejvíce se zde aritmetickému průměru za shluk přibližuje Belgie, za EU-28 je to stát Nizozemsko.

Z tabulky 39 je zřejmé, že ekonomické ukazatele zde značně ovlivňuje variační rozpětí ve výši 11 764,76 EUR, které je naměřeno mezi Velkou Británií a Lucemburskem. Nejvíce se aritmetickému průměru za shluk přibližuje Irsko, za EU-28 je to Velká Británie.

Tabulka 37: Procentní podíl daně FOZ k HDP za rok 2017

Název shluku	Procentní podíl daně FOZ k HDP			
	Aritmetický průměr	Směrodatná odchylka	Variační koeficient	Variační rozpětí
Shluk 1	25,40	-	-	-
Shluk 2	3,49	0,34	0,0972	1,00
Shluk 3	6,04	0,90	0,1492	2,50
Shluk 4	10,24	2,41	0,2359	8,40

Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování

Tabulka 38: Procentní podíl daně FOZ k celkovému zdanění za rok 2017

Název shluku	Procentní podíl daně FOZ k celkovému zdanění			
	Aritmetický průměr	Směrodatná odchylka	Variační koeficient	Variační rozpětí
Shluk 1	54,50	-	-	-
Shluk 2	11,06	1,89	0,1706	5,00
Shluk 3	17,21	3,43	0,1991	8,60
Shluk 4	25,71	4,90	0,1906	17,10

Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování

Tabulka 39: Roční daň na osobu v EUR za rok 2017

Název shluku	Roční daň na osobu v EUR			
	Aritmetický průměr	Směrodatná odchylka	Variační koeficient	Variační rozpětí
Shluk 1	27 582,02	-	-	-
Shluk 2	1 128,97	378,98	0,3357	1 076,03
Shluk 3	2 608,97	1 039,95	0,3986	3 207,31
Shluk 4	10 384,18	3 776,90	0,3637	11 764,76

Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování

6.5. Daň z příjmů fyzických osob nebo domácností včetně zisků z držby aktiv za rok 2018

V tabulce 40 lze vidět 28 států Evropské unie (dále jen „EU-28“), u nichž jsou uvedena potřebná data za rok 2018 k vytvoření jednotlivých kategorií shluků. V této části praktické práce jsou zveřejněná data taktéž kompletní.

Tato data za rok 2018 slouží k porovnání s předchozí částí, tj. s daní z příjmů fyzických osob nebo domácností včetně zisků z držby aktiv za rok 2017.

Za EU-28 jsou spočteny aritmetické průměry u všech tří zkoumaných ukazatelů, které nadále slouží k podrobnější analýze v dalších krocích.

U poloviny států Evropské unie se uvedená data v tabulce 40 ve srovnání s částí „Daň z příjmů fyzických osob nebo domácností za rok 2018“ vůbec nezměnila. Těmito státy jsou Belgie, Česká republika, Dánsko, Francie, Chorvatsko, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko a Slovinsko. Naopak u Bulharska, Finska, Irska, Itálie, Kypru, Malty, Švédska a Velké Británie ke změně ve zveřejněných datech na Eurostatu došlo.

V této části praktické práce jsou zkoumány i státy Estonsko, Maďarsko, Německo a Španělsko, jakožto země, u kterých v první polovině praktické části práce chyběla data potřebná k analyzování.

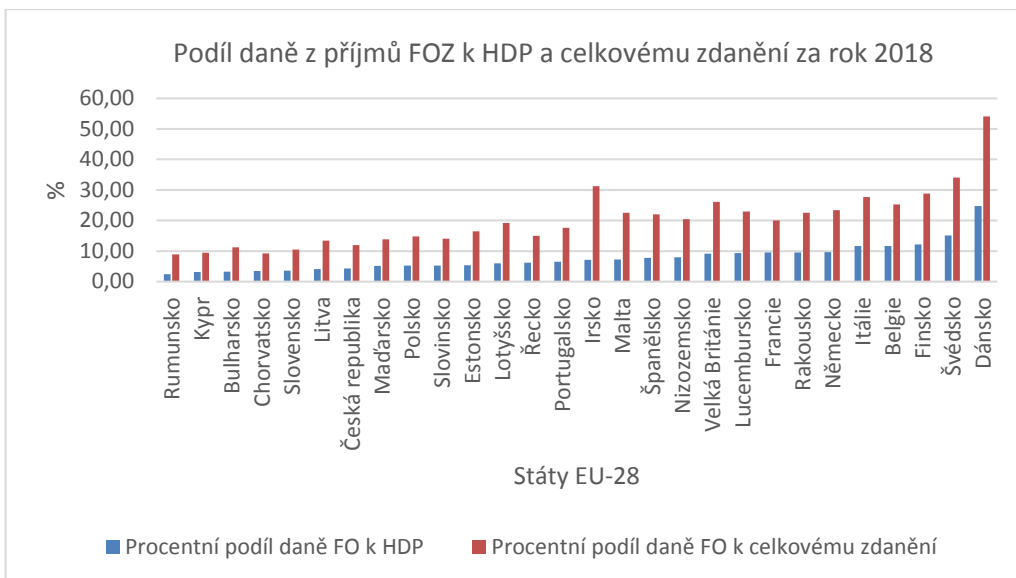
Tabulka 40: Daň z příjmů fyzických osob nebo domácností včetně zisků z držby aktiv za rok 2018

Státy EU	Procentní podíl daně FOZ k HDP	Procentní podíl daně FOZ k celkovému zdanění	Roční daň na osobu v EUR
Belgie	11,70	25,30	11 484,91
Bulharsko	3,30	11,20	610,69
Česká republika	4,30	12,00	1 749,83
Dánsko	24,70	54,10	26 927,27
Estonsko	5,40	16,50	2 240,00
Finsko	12,20	28,80	11 589,86
Francie	9,60	20,00	8 462,61
Chorvatsko	3,50	9,20	1 123,31
Irsko	7,10	31,20	10 584,40
Itálie	11,60	27,70	9 050,08
Kypr	3,20	9,40	1 712,56
Litva	4,10	13,40	1 387,92
Lotyšsko	6,00	19,20	1 994,85
Lucembursko	9,30	23,00	20 139,93
Maďarsko	5,20	13,80	1 565,16
Malta	7,30	22,60	3 865,81
Německo	9,70	23,40	7 957,55
Nizozemsko	8,00	20,50	7 205,78
Polsko	5,30	14,80	1 636,39
Portugalsko	6,50	17,60	2 884,44
Rakousko	9,60	22,60	8 765,64
Rumunsko	2,40	8,90	581,59
Řecko	6,20	15,00	3 046,39
Slovensko	3,60	10,50	1 269,64
Slovinsko	5,30	14,10	2 535,45
Španělsko	7,80	22,00	4 872,86
Švédsko	15,10	34,10	14 489,49
Velká Británie	9,10	26,10	7 078,12
Aritmetický průměr	7,75	20,25	6 314,73

Zdroj: Eurostat, 2020

V následujícím grafu 13 lze vidět podíl daně z příjmů fyzických osob nebo domácností včetně zisků z držby aktiv (dále jen „fyzických osob včetně zisků“ či „FOZ“) jak k HDP, tak k celkovému zdanění za rok 2018. Dánsko a Švédsko mají ze zkoumaných 28 států Evropské unie opět největší zastoupení u obou dvou ukazatelů. Naopak nejmenší zastoupení zde má Rumunsko. Česká republika je i nadále 7. státem s nejnižším podílem této daně k HDP a k celkovému zdanění se posunula na 6. nejnižší příčku za EU-28.

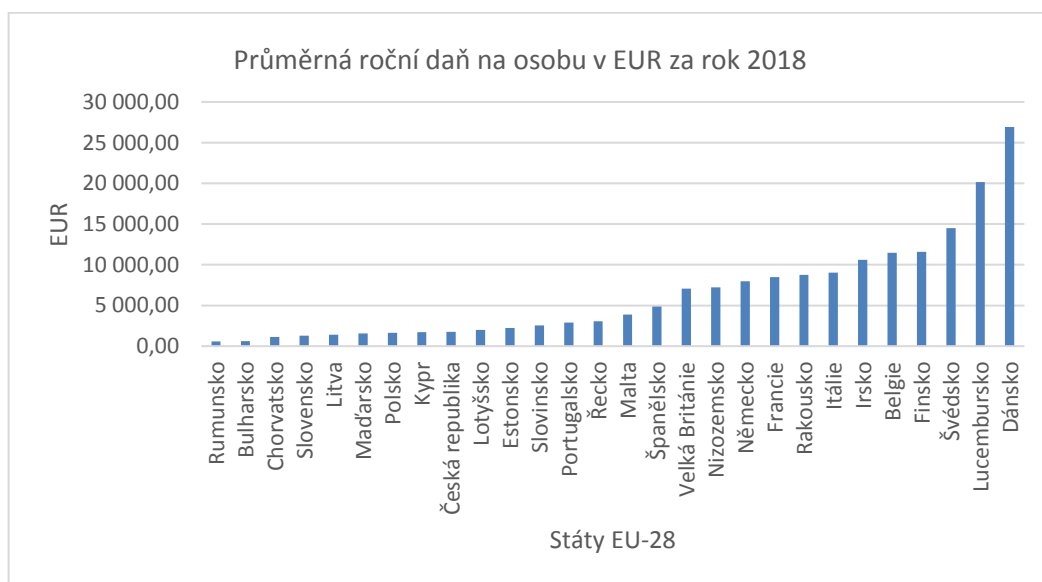
Graf 13: Podíl daně z příjmů FOZ k HDP a celkovému zdanění za rok 2018

Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování

V grafu 14 lze vidět, kolik EUR ročně v průměru poplatník odvede na dani z příjmů fyzických osob za rok 2018. Pořadí se zde oproti roku 2017 změnilo. Nejmenší odvody na této dani jsou tentokrát v Rumunsku, největší zůstávají v Dánsku. Česká republika se posunula na 9. příčku.

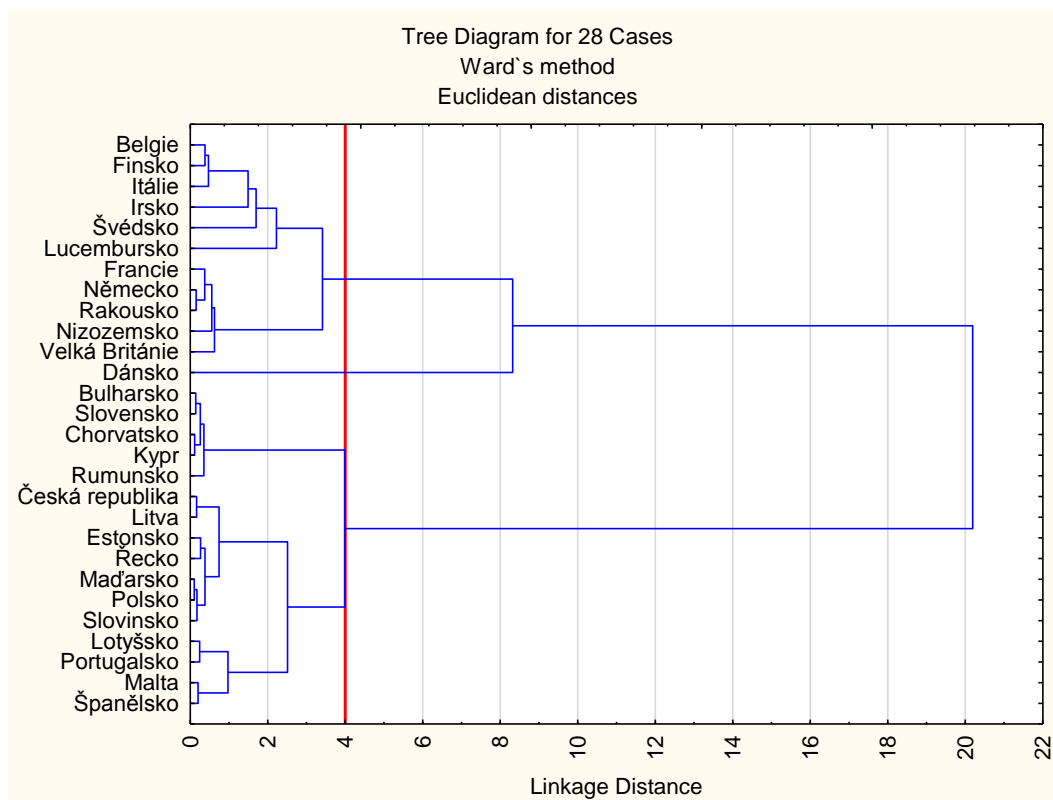
Graf 14: Průměrná roční daň na osobu v EUR za rok 2018

Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování

V grafu 15 je vytvořen dendrogram pro 28 států Evropské unie za rok 2018. Ten slouží pro porovnání daně z příjmů fyzických osob včetně zisků mezi jednotlivými státy. Podmínky pro vytvoření dendrogramu jsou stejné jako v předchozích částech praktické práce.

Graf 15: Dendrogram 28 států EU za rok 2018

Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování v programu Statistica 12

Již z dendrogramu je vidět, že při shlukovací vzdálenosti 4 bodů jsou vytvořeny pouze 3 kategorie shluků, kdy dominantním státem je opět Dánsko. V tabulce 41 je zobrazeno podrobnější rozdělení jednotlivých států Evropské unie do konkrétních shluků.

Tabulka 41: Kategorie shluků pro rok 2018

Shluky států	Státy EU
Shluk 1	Dánsko
Shluk 2	Belgie, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Německo, Nizozemsko, Rakousko, Švédsko, Velká Británie
Shluk 3	Bulharsko, Česká republika, Estonsko, Chorvatsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko

Zdroj: Vlastní zpracování v programu Statistica 12

Shluk 1 tvoří opět pouze stát Dánsko jako v předchozích částech praktické práce. Data, která jsou u Dánska zveřejněna, se oproti části „Daň z příjmů fyzických osob nebo domácností za rok 2018“ nezměnila. I zde tedy Dánsko zůstává státem s nejvyšším zdaněním v Evropské unii.

Shluk 2 je tvořen Belgií, Finskem, Francií, Irskem, Itálií, Lucemburskem, Německem, Nizozemskem, Rakouskem, Švédskem a Velkou Británií. Všechny tyto státy představovaly v předchozím roce 2017 shluk 4. Tento shluk se nejvíce rovná aritmetickým průměrům za EU-28 u daně z příjmů fyzických osob včetně zisků k HDP a celkovému zdanění.

Jak již bylo zmíněno, u některých států Evropské unie došlo k navýšení daně z příjmů fyzických osob nebo domácností o daň ze zisku z držby aktiv. V tomto shluku je to konkrétně u Finska, Irska, Itálie, Švédska a Velké Británie.

V porovnání s předchozím rokem 2017 se u žádného z výše popsaných států nezměnil procentní podíl daně ze zisku z držby aktiv k HDP. Ke snížení u ostatních ukazatelů došlo ve Finsku, konkrétně u podílu této daně k celkovému zdanění o 0,20 % a ročně na ní poplatník zaplatil v průměru o 31,09 EUR méně. Ke snížení došlo také v Itálii, a to o 0,10 % k HDP a v průměru se na ní odvedlo za rok o 40,89 EUR méně. Ve Velké Británii byl zaznamenán také pokles, avšak pouze u průměrné roční daně na osobu, a to o 27,15 EUR. U Irska a Švédska bylo naopak zaznamenáno zvýšení daně ze zisku z držby aktiv, a to 0,10 % k celkovému zdanění. V Irsku se na ní poté odvedlo ročně v průměru o 59,98 EUR více, ve Švédsku o 26,01 EUR.

I přes to, že u některých států v tomto shluku došlo k určitým změnám díky dani ze zisků z držby aktiv, jsou největší vzrůsty a poklesy zaznamenány u stejných států, jako tomu bylo v první polovině praktické práce, kde byla řešena daň z příjmů fyzických osob nebo domácností za rok 2018.

K největšímu celkovému poklesu v tomto shluku tedy došlo ve Švédsku. Naopak u Francie je zpozorován největší nárůst podílu daně z příjmů fyzických osob jak k HDP o 0,90 %, tak k celkovému zdanění o 2,00 %. Lucembursko je státem s největším vzrůstem průměrné roční daně na osobu ve výši 1 413,26 EUR.

Z tabulky 42 je zřejmé, že ani zde není daň z příjmů fyzických osob včetně zisků hlavním daňovým výnosem. U Belgie, Finska, Irska, Lucemburska a Velké Británie jsou sice přímé daně hlavním daňovým výnosem, je to však včetně započítání daně z příjmů právnických osob. U Itálie a Švédska jím jsou daně z výroby a dovozu a u Francie, Německa, Nizozemska a Rakouska jsou to platby sociálního pojištění. Největší rozdíl je zde zaznamenán mezi Irskem a Švédskem. Aritmetickému průměru za shluk se nejvíce přibližuje Německo, za EU-28 je to stát Nizozemsko.

U podílu daně z příjmů fyzických osob včetně zisků k celkovému zdanění lze vidět, že státy náležející do tohoto shluku, se od sebe v průměru odchyľují nejméně. Největší rozdíl je zde naměřen mezi Francií a Švédskem. Aritmetickému průměru za shluk se nejvíce přibližuje Belgie, za EU-28 je to pak Francie.

Největší rozdíl v odváděné dani je zde naměřen mezi Velkou Británií a Lucemburskem, které má ihned po Dánsku nejvyšší zdanění osobní důchodovou daní. Aritmetickému průměru za shluk se nejvíce přibližuje Irsko, za EU-28 je to stát Velká Británie.

Shluk 3 je tvořen Bulharskem, Českou republikou, Estonskem, Chorvatskem, Kyprem, Litvou, Lotyšskem, Maďarskem, Maltou, Polskem, Portugalskem, Rumunskem, Řeckem, Slovenskem, Slovinskem a Španělskem. Lze si všimnout, že tento shluk obsahuje nejvíce států za celou praktickou část. Tento shluk je tvořen státy, které mezi sebou mají největší odlišnosti, ale jako celek se nejvíce přibližuje aritmetickému průměru za EU-28 u roční daně na osobu.

Daň z příjmů fyzických osob nebo domácností je zde navýšena o daň ze zisku z držby aktiv pouze u Bulharska, Kypru a Malty. Ve srovnání s předchozím rokem 2017 se jedná o velmi malé změny, které jsou popsány níže.

V Bulharsku se daň ze zisku z držby aktiv oproti roku 2017 téměř nezměnila. Na HDP tvoří stejný podíl, k celkovému zdanění se snížila pouze o 0,10 % a v průměru na ní poplatník zaplatil o 0,05 EUR méně. Na Kypru taktéž došlo k velmi malým změnám, konkrétně ke zvýšení této daně na HDP o 0,10 %, avšak k celkovému zdanění zde došlo naopak k poklesu o 0,10 % a v průměru na ní poplatník zaplatil o 2,14 EUR méně. U Malty, jako u jediného státu, došlo k poklesu daně ze zisku z držby aktiv k HDP o 0,10 %. K celkovému zdanění zůstala ve stejné výši a v průměru na ní zaplatil poplatník o 1,58 EUR více.

K největšímu celkovému zvýšení daně z příjmů fyzických osob včetně zisků v tomto shluku v porovnání s rokem 2017 došlo na Maltě, konkrétně o 0,40 % k HDP, o 1,50 % k celkovému zdanění a v průměru o 273,19 EUR ročně. Naopak největší pokles je zde zaznamenán v Rumunsku, a to o 1,20 % k HDP, 4,90 % k celkovému zdanění a v průměru o 215,60 EUR ročně.

Dle tabulky 42 má daň z příjmů fyzických osob včetně zisků zanedbatelný podíl k HDP, kterému se nejvíce přibližuje stát Maďarsko. Největší odchylka je naměřena mezi Rumunskem a Španělskem. Státy, které náležejí do tohoto shluku, nemají daň z příjmů

jako hlavní daňový výnos. Výjimkou je Malta, u které jím jsou celkové přímé daně, tzn. po započítání daně z příjmů právnických osob. U Bulharska, Estonska, Chorvatska, Kypru, Lotyšska, Maďarska, Polska, Portugalska a Řecka jsou to daně z výroby a dovozu. V České republice, Litvě, Rumunsku, Slovensku a Slovinsku jsou to platby sociálního pojištění. Aritmetickému průměru za EU-28 se nejvíce přibližuje Španělsko.

I k celkovému zdanění má daň z příjmů fyzických osob včetně zisků nízké zastoupení, což lze vidět z tabulky 43. Variační rozpětí je rozdílem mezi Rumunskem a Maltou. Aritmetickému průměru za shluk se nejvíce přibližuje Slovinsko, za EU-28 je to stát Lotyšsko.

Největší rozdíl v odváděné dani je naměřen mezi Rumunskem a Španělskem, které se nejvíce přibližuje aritmetickému průměru za EU-28. Za shluk je to potom Lotyšsko.

Tabulka 42: Procentní podíl daně FOZ k HDP za rok 2018

Název shluku	Procentní podíl daně FOZ k HDP			
	Aritmetický průměr	Směrodatná odchylka	Variační koeficient	Variační rozpětí
Shluk 1	24,70	-	-	-
Shluk 2	10,27	2,23	0,2168	8,00
Shluk 3	4,96	1,56	0,3147	5,40

Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování

Tabulka 43: Procentní podíl daně FOZ k celkovému zdanění za rok 2018

Název shluku	Procentní podíl daně FOZ k celkovému zdanění			
	Aritmetický průměr	Směrodatná odchylka	Variační koeficient	Variační rozpětí
Shluk 1	54,10	-	-	-
Shluk 2	25,70	4,43	0,1725	14,10
Shluk 3	14,39	4,31	0,2993	13,70

Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování

Tabulka 44: Roční daň na osobu v EUR za rok 2018

Název shluku	Roční daň na osobu v EUR			
	Aritmetický průměr	Směrodatná odchylka	Variační koeficient	Variační rozpětí
Shluk 1	26 927,27	-	-	-
Shluk 2	10 618,94	3 861,86	0,3637	13 061,81
Shluk 3	2 067,31	1 153,80	0,5581	4 291,27

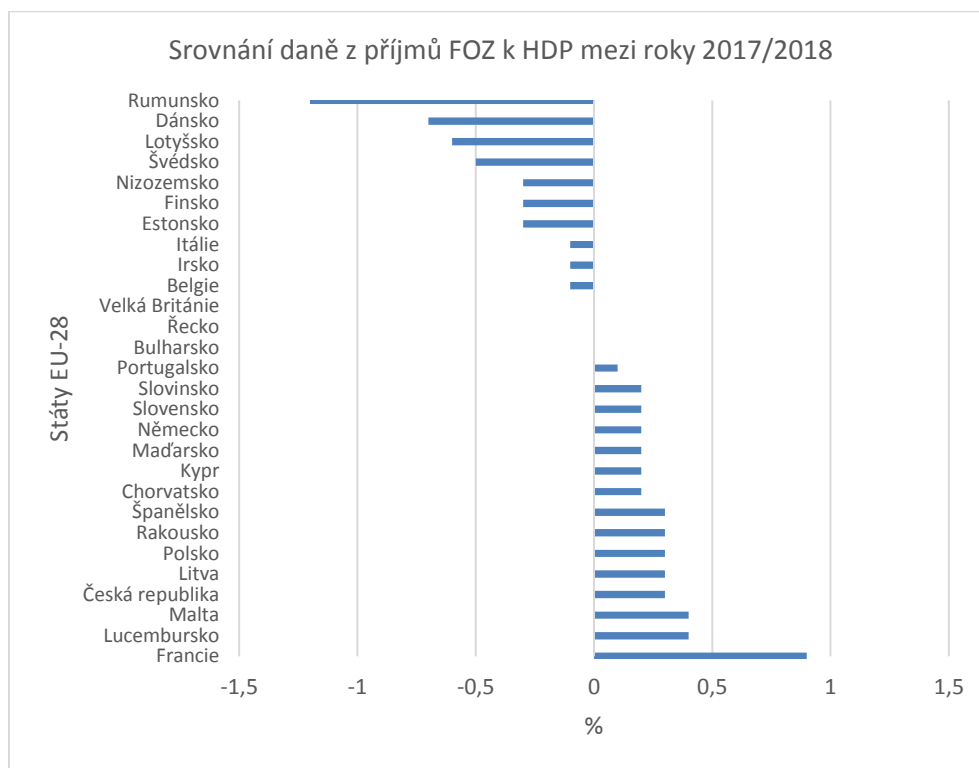
Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování

6.6. Srovnání daně z příjmů fyzických osob nebo domácností včetně zisků z držby aktiv mezi roky 2017/2018

V grafu 16 lze vidět zvýšení či snížení podílu daně fyzických osob nebo domácností včetně zisků z držby aktiv k HDP v jednotlivých státech mezi roky 2017 a 2018.

Z 10 členských států Evropské unie, kde došlo ke snížení podílu této daně k HDP, byl tedy největší pokles zaznamenán v Rumunsku ve výši 1,2 %. Naopak v 15 členských státech Evropské unie došlo ke zvýšení tohoto podílu, kde nejvyšší vzrůst ve výši 0,9 % byl zaznamenán stejně jako v první polovině praktické části práce ve Francii. V Bulharsku, Řecku a Velké Británii nedošlo k žádné změně.

Graf 16: Srovnání daně z příjmů FOZ k HDP mezi roky 2017/2018

Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování

V grafu 17 lze vidět zvýšení či snížení podílu daně fyzických osob nebo domácností včetně zisků z držby aktiv k celkovému zdanění v jednotlivých státech mezi roky 2017 a 2018.

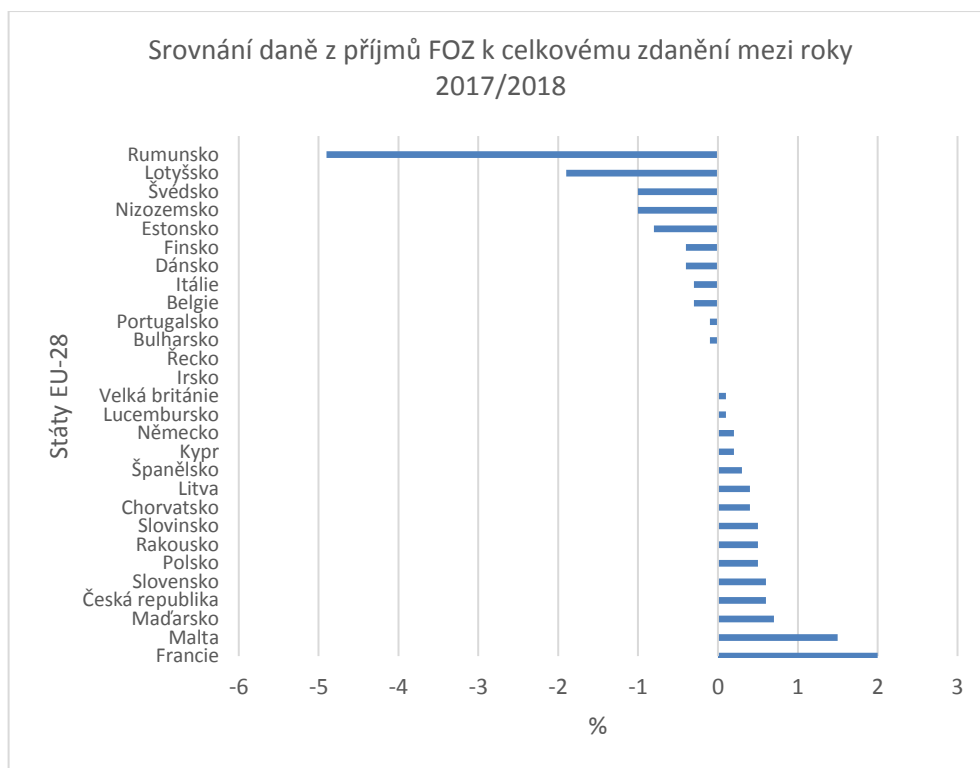
I přes to, že se zde analyzuje daň z příjmů u států, u kterých to v první polovině nebylo možné, zůstávají státy s největšími změnami zjištěné mezi roky 2017 a 2018 stejné.

Z 11 členských států Evropské unie, kde došlo ke snížení podílu daně k celkovému zdanění, byl tedy největší pokles zaznamenán v Rumunsku ve výši 4,9 %. Naopak v 15

členských státech Evropské unie došlo ke zvýšení tohoto podílu, kdy ve Francii byl zaznamenán nejvyšší vzrůst ve výši 2,00 %. V Irsku a Řecku nedošlo k žádné změně.

Česká republika se Slovenskem jsou státy se 4. největším vzrůstem podílu daně z příjmů fyzických osob nebo domácností k celkovému zdanění, a to ve výši 0,6 %.

Graf 17: Srovnání daně z příjmů FOZ k celkovému zdanění mezi roky 2017/2018

Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování

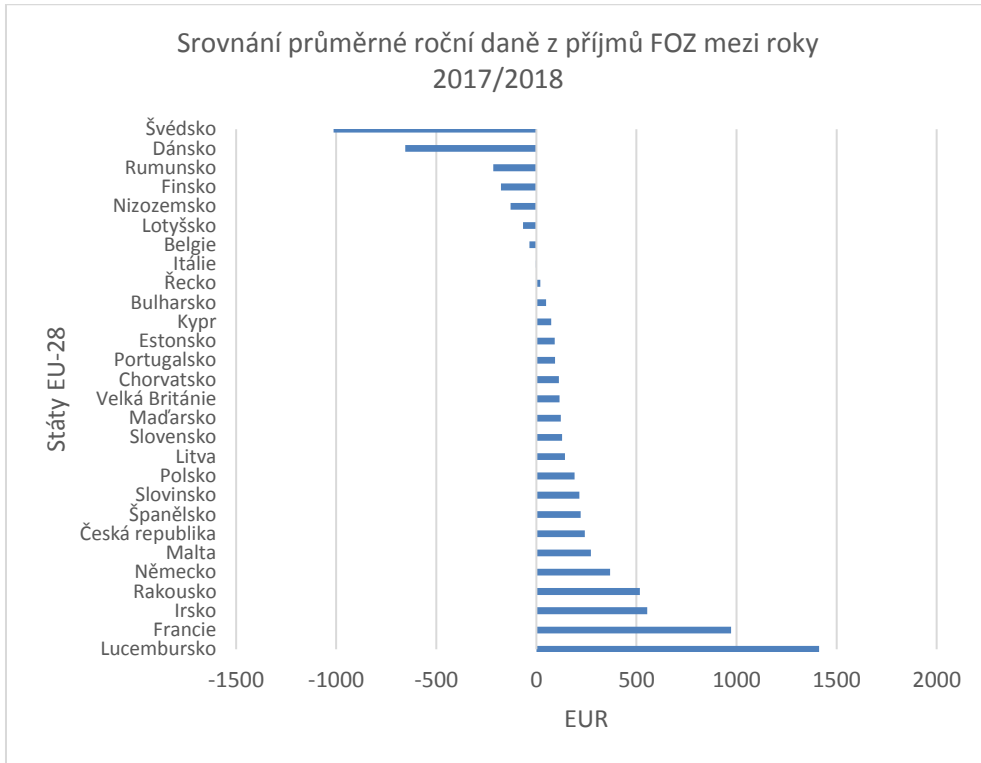
V grafu 18 lze vidět zvýšení či snížení průměrné roční daně z příjmů fyzických osob nebo domácností včetně zisků z držby aktiv v jednotlivých státech mezi roky 2017 a 2018.

I přes to, že se zde analyzuje daň z příjmů u států, u kterých to v první polovině nebylo možné, zůstávají státy s největšími změnami zjištěnými mezi roky 2017 a 2018 stejné.

Z 8 členských států Evropské unie, kde došlo ke snížení průměrné roční daně z příjmů, byl největší pokles zaznamenán ve Švédsku, a to o 1 013,69 EUR. Naopak ve 20 členských státech Evropské unie došlo ke zvýšení průměrné roční daně z příjmů, kdy v Lucembursku byl zaznamenán nejvyšší vzrůst ve výši 1 413,26 EUR.

Česká republika je 7. státem s největším vzrůstem průměrné roční daně z příjmů fyzických osob nebo domácností ve výši 241,65 EUR.

Graf 18: Srovnání průměrné roční daně z příjmů FOZ mezi roky 2017/2018

Zdroj: Eurostat, 2020, vlastní zpracování

7. Závěr

Hlavním tématem diplomové práce bylo popsat daň z příjmů fyzických osob v České republice a členských státech Evropské unie. Cílem bylo poté vymezit jednotlivé skupiny států s podobným zatížením osobní důchodovou daní pomocí shlukové analýzy a zjištěné výsledky interpretovat pomocí zvolených ekonomických ukazatelů.

První část práce je věnována harmonizaci přímých daní v Evropské unii, ve které se zabývám stručným vývojem legislativních opatření, včetně problematiky při jejich aplikaci. Jsou zde popsány jednotlivé faktory, které obecně ovlivňují zdanění v různých zemích, a základní pojmy související s daňovým systémem. V poslední části literární rešerše jsem se věnovala charakteristice osobní důchodové daně ve všech 28 členských státech Evropské unie, kde je stručně popsán daňový systém země v oblasti přímého zdanění, sazby daně a daňová přiznání.

Druhá část diplomové práce je věnována metodice, ve které jsou popsány postupy získávání statistických dat a jejich úprava, která předcházela před vytvořením samotné shlukové analýzy v programu STATISTICA 12. Jsou zde popsány i metody, které byly použity při shlukovacím procesu v praktické části, a ekonomické ukazatele, dle kterých jsem následně vyhodnocovala jednotlivé kategorie vytvořených shluků.

V praktické části byly pomocí shlukové analýzy vytvořeny kategorie shluků za rok 2017 a 2018. Základem byly tři ukazatele, a to podíl daně z příjmů fyzických osob k HDP, k celkovému zdanění a průměrná roční odváděná daň na osobu.

V první polovině praktické práce jsem se zabývala daní z příjmů fyzických osob nebo domácností v letech 2017 a 2018, a to pouze u 24 členských států Evropské unie z důvodu neúplných informací.

Za rok 2017 byly vytvořeny 4 kategorie shluků, za rok 2018 pouze 3 z důvodu změn ve statistických datech. Dánsko bylo v obou letech zemí s nejvyšším zdaněním osobní důchodovou daní a také jediným státem, který měl tuto daň jako hlavní daňový výnos. Pokud bych hodnotila stát s nejnižším zdaněním na základě podílu daně k HDP, byl by jím v roce 2017 Kypr a v roce 2018 Rumunsko. Pokud bych však toto hodnocení zakládala na podílu daně k celkovému zdanění, byl by jím v obou zkoumaných letech Kypr. U roční odváděné daně by to byl v obou zkoumaných obdobích stát Bulharsko. Nelze tedy přesně říci, který z výše popsaných států měl v letech 2017 a 2018 nejnižší zdanění osobní důchodovou daní.

Mezi roky 2017 a 2018 došlo k největšímu poklesu podílu daně z příjmů fyzických osob k HDP a k celkovému zdanění v Rumunsku. Naopak k největšímu vzrůstu u těchto dvou ukazatelů došlo ve Francii. Roční odváděná daň se mezi jednotlivými roky nejvíce snížila ve Švédsku, naopak v Lucembursku byl zaznamenán největší nárůst.

Ve druhé polovině praktické práce jsem se zabývala daní z příjmů fyzických osob nebo domácností včetně zisků z držby aktiv taktéž v letech 2017 a 2018. Zde již byla data kompletní a analýza mohla být provedena u všech 28 členských států Evropské unie. Za rok 2017 byly vytvořeny 4 kategorie shluků, za rok 2018 pouze 3. Složení shluků bylo zcela odlišné ve srovnání s první polovinou praktické práce, a to z toho důvodu, že zde již byly analyzovány zbývající státy Evropské unie.

I zde zůstalo Dánsko státem s nejvyšším zdaněním osobní důchodovou daní v Evropské unii. Pokud bych hodnotila stát s nejnižším zdaněním na základě podílu daně k HDP, byl by jím v roce 2017 Kypr a v roce 2018 Rumunsko, jako tomu bylo v první polovině praktické práce. Pokud bych však toto hodnocení zakládala na podílu daně k celkovému zdanění, bylo by jím v roce 2017 Chorvatsko, v roce 2018 Rumunsko. U roční odváděné daně za rok 2017 byly nejnižší odvody zjištěny opět u Bulharska, v roce 2018 však již u Rumunska. Nelze tedy přesně říci, který z výše popsaných států měl v roce 2017 nejnižší zdanění osobní důchodovou daní. Za rok 2018 to byl však stát Rumunsko.

K největším poklesům i vzrůstům mezi roky 2017 a 2018 došlo u stejných států, jako v první polovině praktické práce.

Z obou částí praktické práce vyplývá, že u států jako je Belgie, Finsko, Irsko, Lucembursko, Malta a Velká Británie jsou sice přímé daně v letech 2017 a 2018 hlavním daňovým výnosem, avšak včetně započítání daně z příjmů právnických osob.

Česká republika se v obou částech praktické práce řadila do kategorie shluku, který je tvořen státy s nejnižším zdaněním osobní důchodovou daní a kde jsou hlavními daňovými výnosy platby sociálního pojištění a daně z výroby a dovozu. Taktéž patří ke státům, kde došlo mezi roky 2017 a 2018 k navýšení jak roční odváděné daně, tak i jejího podílu k HDP a k celkovému zdanění.

8. Summary

The main topic of the diploma thesis was the description of income tax of individuals in the Czech Republic and member states of the European Union. The aim was to define individual groups of countries with a similar personal income tax burden using cluster analysis and to interpret the results using selected economic indicators.

The first part of the diploma thesis is devoted to the harmonization of direct taxes in the European Union, where I write about a development of legislative measures, including issues with their application. It describes the individual factors that generally affect taxation in different countries and the basic terms related to the tax system. In the last part of the literature search, I focused on the characteristics of personal income tax in all 28 member states of the European Union, where I describe the country's tax system in the field of direct taxation, tax rates and tax returns.

The second part of the diploma thesis is devoted to the methodology, which describes the process for obtaining statistical data and their modification, which preceded the creation of the cluster analysis in STATISTICA 12. It also describes the methods used in the clustering process in the practical part and economic indicators according to which I subsequently evaluated the individual categories of created clusters.

In the practical part, cluster categories for 2017 and 2018 were created by using cluster analysis. The basis was three indicators, namely the share of personal income tax in GDP, the total taxation and the average annual tax paid per person.

In the first one-half of the practical part I dealt with taxes on individual or household income in 2017 and 2018, to only 24 member states of the European Union due to incomplete data.

In 2017, there were 4 categories of clusters created and there were only 3 categories in 2018 due to changes in statistical data. In both years, Denmark was the country with the highest taxation of personal income tax and the only country that had this tax as the main tax revenue as well. If I were to evaluate the state with the lowest taxation on basis of the tax-to-GDP ratio, it would be Cyprus in 2017 and Romania in 2018. However, if I based this assessment on the share of tax in total taxation, it would be Cyprus in both years examined. In the case of the annual tax paid, this state would be Bulgaria in both periods examined. It is therefore not possible to say exactly which of the countries described above had the lowest personal income tax in 2017 and 2018.

Between 2017 and 2018, the share of personal income tax in GDP and total taxation in Romania decreased the most. On the contrary, the largest increase in these two indicators took place in France. The annual tax paid decreased the most in Sweden between years 2017 and 2018, while the largest increase was in Luxembourg.

In the second one-half of the practical part I dealt with taxes on individual or household income including holding gains in 2017 and 2018. The data were complete this time and the analysis could be performed in all 28 member states of the European Union. In 2017, there were 4 categories of clusters were created, in 2018 there were only 3 categories of clusters. The composition of the clusters was completely different, compared to the first one-half of the practical part, due to the fact the remaining states of the European Union were already analyzed here.

Denmark remained the country with the highest personal income tax in the European Union in this part. If I were to assess the country with the lowest taxation on basis of the tax-to-GDP ratio, it would be Cyprus in 2017 and Romania in 2018, the same situation as was in the first one-half of practical part. However, if I based this assessment on the share of tax in total taxation, it would be Croatia in 2017 and Romania in 2018. For the annual tax paid for 2017, the lowest levies were again found in Bulgaria, but in 2018 it was in Romania. It is therefore not possible to say exactly which of the countries described above had the lowest personal income tax in 2017. It was Romania in 2018.

The largest decreases and increases between 2017 and 2018 occurred in the same states as in the first one-half of practical part.

Both parts of the practical part show that for countries such as Belgium, Finland, Ireland, Luxembourg, Malta and the United Kingdom, direct taxes are the main tax revenue in 2017 and 2018 but including corporate income tax.

In both parts of the practical part, the Czech Republic was included in the category of a cluster, which consists of the countries with the lowest personal income tax and where the main tax revenues are dominated by net social contributions and taxes on production and imports. It is also one of the countries where there was an increase between 2017 and 2018 in both the annual tax paid and its share in GDP and overall taxation.

9. Seznam literatury

Knižní zdroje

Daňový řád č. 280/2009 Sb.

Hendl, J. (2004). *Přehled statistických metod zpracování dat*. Praha: Portál.

Kubátová, K. (2009). *Daňová teorie - úvod do problematiky*. Praha: Wolters Kluwer.

Kubátová, K. (2015). *Daňová teorie a politika* (6. vydání). Praha: Wolters Kluwer.

Meloun, M., Militký, J., & Hill, M. (2017). *Statistická analýza vícerozměrných dat v příkladech*. Praha: Karolinum.

Nerudová, D. (2017). *Daňová politika v Evropské unii*. Praha: Wolters Kluwer.

Souček, E. (2006). *Statistika pro ekonomy*. Praha: Vysoká škola ekonomie a managementu.

Široký, J. (2018). *Daně v Evropské unii* (7. vydání). Praha: Leges.

Vančurová, A., & Láchová, L. (2016). *Daňový systém ČR 2016* (13. vydání). Praha: VOX.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

Internetové zdroje

Employment and activity by sex and age. (03. 02. 2020). Načteno z Eurostat: <http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>

Main national accounts tax aggregates. (21. 01. 2020). Načteno z Eurostat: <http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>

Ondrová, E. (26. 07. 2007). *ČR v daňovém srovnání s okolními zeměmi*. Načteno z www.Finance.cz: <https://www.finance.cz/zpravy/finance/121559-cr-v-danovem-srovnani-s-okolnimi-zememi/>

Statistika míry variability. (21. 04. 2017). Načteno z Finance v praxi: <https://www.financevpraxi.cz/statistika-miry-variability>

Taxation in 2017. (28. 11. 2018). Načteno z Eurostat: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/9409920/2-28112018-AP-EN.pdf/54409e5e-6800-4019-b7c1-580797a67001>

Taxation in 2018. (30. 10. 2019). Načteno z Eurostat: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/10190755/2-30102019-AP-EN.pdf/68739572-f06a-51e4-3a5b-86e660a23376>

Seznam tabulek

Tabulka 1: Sazby osobní důchodové daně v Belgii	11
Tabulka 2: Sazby osobní důchodové daně v Dánsku	13
Tabulka 3: Sazby osobní důchodové daně ve Finsku	14
Tabulka 4: Sazby osobní důchodové daně ve Francii.....	15
Tabulka 5: Sazby osobní důchodové daně v Chorvatsku	15
Tabulka 6: Sazby osobní důchodové daně v Irsku	16
Tabulka 7: Sazby osobní důchodové daně v Itálii	16
Tabulka 8: Sazby osobní důchodové daně v Kypru	17
Tabulka 9: Sazby osobní důchodové daně v Lucembursku.....	18
Tabulka 10: Sazby osobní důchodové daně na Maltě pro společné zdanění příjmů	19
Tabulka 11: Sazby osobní důchodové daně na Maltě pro samostatné zdanění příjmů ..	19
Tabulka 12: Sazby osobní důchodové daně pro společné zdanění příjmů	20
Tabulka 13: Sazby osobní důchodové daně pro samostatné zdanění příjmů	20
Tabulka 14: Sazby osobní důchodové daně v Nizozemsku.....	21
Tabulka 15: Určení výše nezdanitelné části	21
Tabulka 16: Výpočet výše osobní důchodové daně.....	22
Tabulka 17: Sazby osobní důchodové daně v Portugalsku.....	22
Tabulka 18: Sazby osobní důchodové daně v Rakousku.....	23
Tabulka 19: Sazby osobní důchodové daně v Řecku	24
Tabulka 20: Sazby osobní důchodové daně na Slovensku	24
Tabulka 21: Sazby osobní důchodové daně na Slovinsku	25
Tabulka 22: Sazby osobní důchodové daně ve Španělsku	26
Tabulka 23: Sazby osobní důchodové daně ve Švédsku	26
Tabulka 24: Sazby osobní důchodové daně ve Velké Británii	27
Tabulka 25: Daň z příjmů fyzických osob nebo domácností za rok 2017.....	33
Tabulka 26: Kategorie shluků pro rok 2017	36
Tabulka 27: Procentní podíl daně FO k HDP za rok 2017	38
Tabulka 28: Procentní podíl daně FO k celkovému zdanění za rok 2017	38
Tabulka 29: Roční daň na osobu v EUR za rok 2017.....	39
Tabulka 30: Daň z příjmů fyzických osob nebo domácností za rok 2018.....	40
Tabulka 31: Kategorie shluků pro rok 2018	42
Tabulka 32: Procentní podíl daně FO k HDP za rok 2018	44

Tabulka 33: Procentní podíl daně FO k celkovému zdanění za rok 2018.....	45
Tabulka 34: Roční daň na osobu v EUR za rok 2018	45
Tabulka 35: Daň z příjmů fyzických osob nebo domácností včetně zisků z držby aktiv za rok 2017	50
Tabulka 36: Kategorie shluků pro rok 2017.....	52
Tabulka 37: Procentní podíl daně FOZ k HDP za rok 2017	55
Tabulka 38: Procentní podíl daně FOZ k celkovému zdanění za rok 2017	56
Tabulka 39: Roční daň na osobu v EUR za rok 2017	56
Tabulka 40: Daň z příjmů fyzických osob nebo domácností včetně zisků z držby aktiv za rok 2018	58
Tabulka 41: Kategorie shluků pro rok 2018.....	60
Tabulka 42: Procentní podíl daně FOZ k HDP za rok 2018	63
Tabulka 43: Procentní podíl daně FOZ k celkovému zdanění za rok 2018	63
Tabulka 44: Roční daň na osobu v EUR za rok 2018	63

Seznam grafů

Graf 1: Podíl daně z příjmů FO k HDP a celkovému zdanění za rok 2017	34
Graf 2: Průměrná roční daň na osobu v EUR za rok 2017.....	35
Graf 3: Dendrogram pro 24 států EU za rok 2017	35
Graf 4: Podíl daně z příjmů FO k HDP a celkovému zdanění za rok 2018	41
Graf 5: Průměrná roční daň na osobu v EUR za rok 2018.....	41
Graf 6: Dendrogram pro 24 států EU za rok 2018	42
Graf 7: Srovnání daně z příjmů FO k HDP mezi roky 2017/2018.....	46
Graf 8: Srovnání daně z příjmů FO k celkovému zdanění mezi roky 2017/2018.....	47
Graf 9: Srovnání průměrné roční daně z příjmů FO mezi roky 2017/2018	48
Graf 10: Podíl daně z příjmů FOZ k HDP a celkovému zdanění za rok 2017.....	51
Graf 11: Průměrná roční daň na osobu v EUR za rok 2017.....	51
Graf 12: Dendrogram pro 28 států EU za rok 2017	52
Graf 13: Podíl daně z příjmů FOZ k HDP a celkovému zdanění za rok 2018.....	59
Graf 14: Průměrná roční daň na osobu v EUR za rok 2018.....	59
Graf 15: Dendrogram 28 států EU za rok 2018	60
Graf 16: Srovnání daně z příjmů FOZ k HDP mezi roky 2017/2018	64
Graf 17: Srovnání daně z příjmů FOZ k celkovému zdanění mezi roky 2017/2018	65

Graf 18: Srovnání průměrné roční daně z příjmů FOZ mezi roky 2017/2018	66
--	----

Seznam obrázků

Obrázek 1: Eukleidovská vzdálenost	30
--	----

Seznam příloh

Příloha 1: Daň z příjmů fyzických osob nebo domácností (v mil. EUR)	4
Příloha 2: daň z příjmů fyzických osob nebo jednotlivců včetně zisků z držby aktiv (v mil. EUR)	5
Příloha 3: Počet rezidentních pracujících osob ve věku od 15 do 64 let (v tis. osob)	6
Příloha 4: Struktura daňových výnosů podle hlavních kategorií za rok 2017	7
Příloha 5: Struktura daňových výnosů podle hlavních kategorií za rok 2018	8

Přílohy

Příloha 1

Příloha 1: Daň z příjmů fyzických osob nebo domácností (v mil. EUR)

GEO/TIME	2017	2018
Austria	34 521,3	37 175,1
Belgium	52 836,8	53 967,6
Bulgaria	1 555,2	1 701,7
Croatia	1 620,9	1 831,0
Cyprus	496,5	553,1
Czechia	7 682,7	9 006,4
Denmark	74 416,3	73 753,8
Estonia	:	:
Finland	27 089,0	27 427,0
France	198 581,0	226 324,0
Germany	:	:
Greece	11 149,0	11 427,0
Hungary	:	:
Ireland	20 573,0	22 181,0
Italy	200 883,0	203 018,0
Latvia	1 777,1	1 741,5
Lithuania	1 625,1	1 837,6
Luxembourg	5 056,2	5 598,9
Malta	683,5	800,6
Netherlands	61 442,0	61 559,0
Poland	23 248,5	26 399,9
Portugal	12 602,8	13 311,7
Romania	6 666,9	4 874,9
Slovakia	2 855,2	3 216,0
Slovenia	2 187,8	2 439,1
Spain	:	:
Sweden	74 523,8	70 590,5
United Kingdom	204 772,6	211 401,5

Zdroj: Eurostat, 2020

Příloha 2

Příloha 2: daň z příjmů fyzických osob nebo jednotlivců včetně zisků z držby aktiv (v mil. EUR)

GEO/TIME	2017	2018
Austria	34 521,3	37 175,1
Belgium	52 836,8	53 967,6
Bulgaria	1 728,1	1 874,2
Croatia	1 620,9	1 831,0
Cyprus	606,2	667,9
Czechia	7 682,7	9 006,4
Denmark	74 416,3	73 753,8
Estonia	1 344,4	1 411,2
Finland	28 277,0	28 569,0
France	198 581,0	226 324,0
Germany	307 247,0	323 363,0
Greece	11 149,0	11 427,0
Hungary	6 312,9	6 903,9
Ireland	21 316,0	23 074,0
Italy	203 179,0	204 405,0
Latvia	1 777,1	1 741,5
Lithuania	1 625,1	1 837,6
Luxembourg	5 056,2	5 598,9
Malta	779,6	904,6
Netherlands	61 442,0	61 559,0
Poland	23 248,5	26 399,9
Portugal	12 602,8	13 311,7
Romania	6 666,9	4 874,9
Slovakia	2 855,2	3 216,0
Slovenia	2 187,8	2 439,1
Spain	86 735,0	93 247,0
Sweden	74 942,4	71 143,4
United Kingdom	214 329,2	220 214,5

Zdroj: Eurostat, 2020

Příloha 3

Příloha 3: Počet rezidentních pracujících osob ve věku od 15 do 64 let (v tis. osob)

2017	2018
4 185	4 241
4 587	4 699
3 073	3 069
1 603	1 630
370	390
5 094	5 147
2 698	2 739
626	630
2 403	2 465
26 512	26 744
40 482	40 636
3 683	3 751
4 373	4 411
2 125	2 180
22 444	22 586
862	873
1 306	1 324
270	278
217	234
8 376	8 543
16 079	16 133
4 515	4 615
8 363	8 382
2 502	2 533
943	962
18 649	19 136
4 834	4 910
30 786	31 112

Zdroj: Eurostat, 2020

Příloha 4

Příloha 4: Struktura daňových výnosů podle hlavních kategorií za rok 2017

Structure of tax revenue, by main tax category, 2017
(as % of GDP)

	Taxes on production and imports	Of which:		Taxes on income, wealth, etc.	Of which:		Net social contributions
		VAT			Taxes on individual or household income ^a	Taxes on the income or profits of corporations ^a	
EU	13.6	7.1		13.1	9.4	2.7	13.3
Euro area	13.2	6.9		12.8	9.2	2.7	15.2
Belgium	13.5	6.8		16.9	12.1	4.1	16.1
Bulgaria	15.1	9.0		5.7	3.3	2.3	8.4
Czechia	12.6	7.7		7.7	4.0	3.5	15.1
Denmark	16.1	9.5		29.7	25.4	3.0	0.9
Germany	10.7	6.9		12.9	9.4	2.7	16.7
Estonia	14.4	9.1		7.2	5.7	1.5	11.4
Ireland	8.5	4.5		10.5	7.3	2.8	4.3
Greece	17.3	8.1		10.0	6.2	1.9	14.4
Spain	11.8	6.5		10.2	7.5	2.3	12.3
France	16.4	7.1		12.8	8.7	2.9	18.8
Croatia	19.6	13.2		6.3	3.3	2.3	11.9
Italy	14.6	6.3		14.5	11.8	2.1	13.1
Cyprus	15.9	9.5		9.4	3.1	5.7	8.7
Latvia	14.1	8.0		8.5	6.6	1.6	8.7
Lithuania	11.9	7.8		5.4	3.9	1.5	12.6
Luxembourg	12.1	6.3		15.4	9.1	5.2	12.5
Hungary	18.2	9.5		7.4	5.1	1.9	12.8
Malta	12.8	7.3		14.1	7.0	6.6	6.3
Netherlands	12.0	6.8		12.7	8.3	3.3	14.3
Austria	14.3	7.7		13.0	9.3	2.5	15.1
Poland	14.0	7.8		7.3	5.0	1.9	13.9
Portugal	15.1	8.6		10.1	6.5	3.2	11.7
Romania	10.3	6.2		6.1	3.5	2.0	9.3
Slovenia	14.4	8.1		7.5	5.1	1.8	14.8
Slovakia	11.1	7.0		7.4	3.4	3.5	14.8
Finland	14.2	9.1		16.6	12.6	2.7	12.2
Sweden	22.7	9.3		18.9	15.8	2.9	3.3
United Kingdom	13.1	6.8		14.2	9.2	2.9	7.9
Norway	12.5	8.6		16.1	10.2	5.1	10.3
Switzerland	6.1	3.4		15.6	8.7	3.1	6.8

^a Including taxes on holding gains
The source dataset can be found [here](#).

The shares do not add up to the total due to rounding and other taxes not included in this table.

Příloha 5

Příloha 5: Struktura daňových výnosů podle hlavních kategorií za rok 2018

Structure of tax revenue, by main tax category, 2018
(as % of GDP)

	Taxes on production and imports	Of which:		Taxes on income, wealth, etc.	Of which:		Net social contributions
		VAT			Taxes on individual or household income*	Taxes on the income or profits of corporations*	
EU	13.6	7.1	13.2	9.5	2.7	13.3	
Euro area	13.3	6.9	13.0	9.5	2.7	15.2	
Belgium	13.9	6.9	16.8	11.8	4.3	15.7	
Bulgaria	15.2	9.1	5.8	3.3	2.2	8.7	
Czechia	12.5	7.7	8.0	4.3	3.5	15.6	
Denmark	16.4	9.8	28.9	24.7	2.9	0.9	
Germany	10.8	7.0	13.3	9.7	2.9	17.1	
Estonia	13.9	9.0	7.4	5.4	2.0	11.7	
Ireland	8.0	4.4	10.7	7.1	3.2	4.2	
Greece	17.1	8.3	10.1	6.2	2.2	14.2	
Spain	11.9	6.6	10.6	7.8	2.5	12.4	
France	16.7	7.2	13.3	9.6	2.7	18.0	
Croatia	20.1	13.5	6.5	3.6	2.3	12.0	
Italy	14.5	6.2	14.1	11.6	1.9	13.3	
Cyprus	18.0	9.9	9.1	3.2	5.5	8.7	
Latvia	14.5	8.4	7.4	6.0	1.1	9.5	
Lithuania	11.8	7.8	5.7	4.1	1.5	13.0	
Luxembourg	12.0	6.2	16.4	9.3	5.8	12.2	
Hungary	18.8	9.7	6.7	5.2	1.2	12.3	
Malta	12.9	7.5	13.4	7.3	5.6	6.2	
Netherlands	12.1	6.8	12.5	8.0	3.5	14.4	
Austria	14.0	7.6	13.5	9.6	2.8	15.2	
Poland	14.3	8.1	7.8	5.3	2.1	14.1	
Portugal	15.4	8.8	10.1	6.5	3.3	11.7	
Romania	10.7	6.4	4.9	2.4	2.1	11.5	
Slovenia	14.3	8.2	7.8	5.3	1.9	15.8	
Slovakia	12.1	7.0	7.3	3.6	3.3	15.0	
Finland	14.2	9.1	15.9	12.2	2.5	11.9	
Sweden	22.4	9.2	18.6	15.1	3.1	3.4	
United Kingdom	13.1	7.0	14.0	9.1	2.7	7.8	
Iceland	14.5	8.7	18.7	15.0	2.4	3.5	
Norway	12.2	8.4	17.7	10.0	6.8	10.2	
Switzerland	5.9	3.3	15.5	8.7	3.2	6.7	

* Including taxes on holding gains The shares do not add up to the total due to rounding and other taxes not included in this table. The source dataset can be found [here](#).

ec.europa.eu/eurostat

Zdroj: Eurostat, 2019